

15 СНЕЖНЯ 2011 г.
ЧАЦВЕР
№ 239
(27103)

Кошт 800 рублёў

ВЫДАЕЦЦА 39 ЖНІўНЯ 1917 г.

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Семинар кіруючых работнікаў на тэму імпартазамышчэння пройдзе 15-16 снежня пад кіраўніцтвам Аляксандра Лукашэнкі

Пастаянна дзеючы семінар кіруючых работнікаў рэспубліканскіх і мясцовых дзяржаўных органаў на тэму «Імпартазамышчэнне як важнейшы фактар дасягнення збалансаванага развіцця эканомікі Рэспублікі Беларусь» пройдзе 15-16 снежня пад кіраўніцтвам Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнкі. Аб гэтым БЕЛТА паведамлілі ў прэс-службе кіраўніка дзяржавы.

У мерапрыемстве прымуць удзел вышэйшыя службовыя асобы краіны, кіруючыя работнікі Адміністрацыі Прэзідэнта, Нацыянальнага сходу, Савета Міністраў, а таксама міністэрстваў і ведамстваў, прадстаўнікі судовых органаў, Генпракуратуры, Кіраўніцтва справамі Прэзідэнта, мясцовых органаў дзяржаўнага кіравання, кіраўнікі важнейшых сродкаў масавай інфармацыі.

Асноўная задача семінара — абмеркаваць канкрэтныя прапановы па інавацыйным развіцці дзяржавы, стварэнні ўмоў для забеспячэння рытмічнай работы прадпрыемстваў, мадэрнізацыі вытворчасці ў мэтах імпартазамышчэння і нарошчвання выпуску канкурэнтаздольнай прадукцыі.

У цэнтры ўвагі, у тым ліку на практычных занятках у вучэбных групах, будуць такія тэмы, як стымуляванне прыцягнення прамых замежных інвестыцый для структурных пераўтварэнняў эканомікі, развіцці дзяржаўна-прыватнага партнёрства ў рабоце па імпартазамышчэнні і стымуляванні экспарту, уключэння ў гэты працэс малага бізнесу.

Плануецца таксама абмеркаваць пытанні больш эфектыўнага выкарыстання навуковага патэнцыялу рэспублікі і практычнага ўкаранення навукова-тэхнічных распрацовак. Асобная ўвага будзе ўдзелена сучасным метадам менеджменту і маркетынгу з выкарыстаннем інфармацыйна-камунікацыйных тэхналогій; падатковаму рэгуляванню дзейнасці экспертаарыентаваных прадпрыемстваў; сістэме дзяржаўнай падтрымкі экспарту ў форме страхавання экспертных крэдытаў, а таксама мэтавага крэдытавання экспарту; развіццю вытворча-тэхналагічнай кааперацыі беларускіх і замежных кампаній, размяшчэнню на тэрыторыі краіны філіялаў замежных прадпрыемстваў.

Асноўная частка семінара пройдзе ў Палацы Рэспублікі, дзе кіраўнікі міністэрстваў, ведамстваў і арганізацый прадставяць падыходы па розных напрамках у імпартазамышчэнні. У другой палове дня 15 снежня на базе арганізацый і прадпрыемстваў Мінска і Мінскай вобласці будуць арганізаваны практычныя заняткі ў 12 вучэбных групах.

Семінар кіруючых работнікаў, які рэгулярна праводзіцца з 1996 года, дае магчымасць кіраўнікам рэспубліканскага і мясцовага звына глыбей азнаёміцца з важнейшымі напрамкамі дзяржаўнай палітыкі, абмяняцца вопытам па іх рэалізацыі, выпрацоўваць правільныя кіраўніцкія рашэнні.

Эфектыўнасць дзяржрэгулявання непасрэдна залежыць ад якасці прававой работы Мінюста

Такое меркаванне ўчора выказаў кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Уладзімір Макей, прадстаўляючы калектыву Мінюста новага міністра юстыцыі Алега Сліжэўскага, перадае БЕЛТА.

Назначаючы новага міністра юстыцыі, кіраўнік дзяржавы паставіў перад ім і міністэрствам шэраг задач. У тым ліку па ўмацаванні кадровага патэнцыялу. Пры гэтым з асаблівай дасканаласцю трэба падыходзіць да падбору кандыдатаў на пасады суддзяў, узмацніць патрабаванні да іх кваліфікацыі і маральных якасцяў. «Гэта дапаможа ўмацаваць давер людзей да судовай, пасадазайнічай і судовай улады», — падкрэсліў Уладзімір Макей. А для абароны правоў і законных інтарэсаў грамадзян і суб'ектаў гаспадарання трэба і ў далейшым палепшаць сістэму аказання ім юрыдычных паслуг. «Юрыдычныя паслугі павінны быць якаснымі і даступнымі для ўсіх», — адзначыў кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта.

Яшчэ адна задача, над якой трэба будзе працаваць Мінюсту, — павышэнне ўзроўню ўзаемадзеяння з іншымі дзяржорганами і арганізацыямі. Гэта ў сваю чаргу палепшыць якасць падрыхтоўкі нарматыўных прававых актаў. Агуры законнапрактычна павінны ісці ад жыхара, браць пад увагу запатрабаваныя грамадствам ініцыятывы, каб на выхадзе ў іх атрымалася канструктыўны юрыдычна выбараны варыянт вырашэння той або іншай праблемы.

Міністэрству юстыцыі неабходна наклапацца аб прававым складальніку дзейнасці ўрада ва ўмовах інтэнсіўнай інтэграцыі паміж постсавецкімі краінамі. На прасторах Азійнай эканамічнай прасторы, а ў перспектыве — Еўразійскага эканамічнага саюза, Беларусь патрэбны законнапракты, у якіх у аснову будзе пакладзена інвестыцыйна прывабнасць краіны, створанне камфортных умоў для вядзення бізнесу. Шмат што ў гэтым напрамку ўжо зроблена, але яшчэ больш трэба будзе зрабіць, адзначыў Уладзімір Макей. «Міністэрства юстыцыі павінна стаць своеасабытлівым лакаматывам па далейшай дэбаракатызацыі работы дзяржорганаў у гэтай сферы», — рэзюмаваў кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта.

Алег Сліжэўскі ў сваю чаргу выказаў упэўненасць, што агульнымі намаганнямі, яг кіраўнік і ўсяго калектыву ў цэлым, пастаўленыя кіраўніком дзяржавы задачы будуць выкананы.

ВІЦЕБСКАЕ ПАПАЎНЕННЕ. МАЛАДОЕ І ПРЫГОЖАЕ

14 снежня адбылася сустрэча маладых спецыялістаў, якія прыбылі на прадпрыемствы, арганізацыі і установы Віцебска, з кіраўніцтвам горада. На здымку (злева направа) удзельнікі сустрэчы, маладыя спецыялісты К. Шыпунова, Т. Ільінец, М. Крахотка, А. Андрэаіла і Ц. Кірушкін.

НАЛЯТАЙ, ПАТАННЕЛА!

Задавальненне ад паходаў у крама — гэта таксама важны навагодні падарунак

СВЯТОЧНЫЯ распродажы распачаліся ў Магілёўскай вобласці. Прадпрыемствы зніжаюць адпачынак цэны, гандлёвыя арганізацыі памяншаюць надбавкі, і ўрэнне шэраг тавараў таннее, прыкладна ад 5 да 30% і больш.

Сезон зніжкаў у магілёўскіх крамах, можа, і не адзначаць надзвычай «крутым піке» ўсіх цэн, але ўсё ж парадзе людзей, якія імкнуцца набыць падарункі да святаў, зрабіць традыцыйнае застолле і пры гэтым эканоміць грошы.

Тым больш што прадпрыемствы і крамы імкнуцца сумясціць прыёмнае з карысным, не проста зрабіць ласку пакупнікам, але і падмацаваць напрыканцы года свае паказчыкі — аб'ёмы вытворчасці і продажу, таваразварот, прыбытак. Таму і стымулюецца ўсімі даступнымі спосабамі попыт насельніцтва.

Пераднавагодні і калядныя акцыі распаўсюджваюцца на харчаванне і прамысловыя тавары. Яны аб'яваюць зніжкі на самыя розныя тавары — ад бытавой тэхнікі да каўбасы. Напрыклад, у ААТ «Усход» і «Арма» будучыя зніжкі цэны на 70 найменняў тавараў ад 6 да 33%. Магазін «Юбілейны» аб'явае зніжкі ў 15-30%, але таксама на вызначаныя асартымента. ААТ «Магілёўхлебпрадукт» у сваёй фірменнай сетцы ў сувязі са святамі аб'явае зніжкі на распусы алей, курынае мяса, макарону і мукі — усё ад 15 да 30%.

Сезон святачнага распродажу датычыцца не толькі абласнога цэнтру і гарадоў, але і сельскіх раёнаў. Напрыклад, у Слаўгарадскім раёне гэта называецца акцыяй «3 клопатам пра вас». Тут зніжкі гандлёвыя надбавкі на папулярную грэчку, 5-працэнтная зніжка дзейнічае на мёзлю, халадзільнікі, маразільнікі, ювельныя вырабы. З дапамогай вытворцаў гандлёвыя арганізацыі прапануюць зніжкі ў 10% на такія тавары, як курынае грудка «Сервалюк», сокі «Савушкін прадукт», безалкагольныя напоі «Акваірыл» і алкагольную прадукцыю Клімавіцкага ЛГЗ. На 5-10% зніжаюць цэны на тавары індывідуальныя прадпрыемльнікі і прыватныя прадпрыемствы.

Ілона ІВАНОВА.

Грошы

ЗА ТРЫ ДНІ ЕЎРА ПАТАННЕЎ НА 310 РУБЛЁЎ

Трэці дзень еўрапейскага валютна імкліва «худзе» на таргах Беларускай валютна-фондавай біржы — ужо мінус 2,7 працэнта. Недавер да еўра, які пачаўся яшчэ пару тыдняў таму, працягвае расці. Долар і расійскі рубель таксама не адстаюць: мінус 70 і 14 рублі адпаведна.

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ.

ІНВЕСТЫЦЫІ — У АЙЧЫННЫ ЭКСПАРТ

14 снежня ў Магілёўскім раёне на ЗАТ «Палітэкс» адкрыўся новы цэх па вытворчасці нятканка палатна.

Дзве сучасныя італьянскія лініі каштавалі больш за 2 мільёны еўра. Але новае абсталяванне дазволіць прадпрыемству ўдвай павялічыць выпуск нятканых матэрыялаў для аўтамабільнай, будаўнічай і мэблевай прамысловасці. Больш за палову прадукцыі «Палітэкс» мяркуе экспартаваць, у тым ліку ў еўрапейскія краіны.

Ва ўрачыстай цырымоніі адкрыцця новага цэха браў удзел старшыня Магілёўскага аблвыканкама Пётр РУДНІК, які адначасна павелічыў сёлета не раўзбройваецца. Акрамя цэха «Палітэкс», у Касцюковічах і Крычаве на аснове дзейных прадпрыемстваў будуюцца дзве новыя буйныя цэментныя вытворчасці. Сёлета ў Асіповічах запрацавала фабрыка «Сонца», якая вырабляе мыйныя сродкі, узамён імпортны аналагі. У строй уведзена лінія дзіцячага харчавання на прадпрыемстве «Старая крэпасць» у Бабруйску. Шмат новых вытворчасцяў створана ў СЭЗ «Магілёў».

Кіраўнік Магілёўскай вобласці і далей паабяцаў усебаковую падтрымку аблвыканкама тым прадпрыемствам, якія выдаткоўваюць грошы на ўласнае развіццё.

— На будучы год мы ставім вельмі напружаныя задачы прамысловасці рэгіёна па павелічэнні экспарту, — заявіў Пётр Руднік. — Ён павінен складаць у аб'ёме рэалізацыі прадукцыі не менш за 65%. Гэта будзе гарантоваць стабільнае развіццё эканомікі рэгіёна, а таксама павелічэнне жыццёвага ўзроўню насельніцтва.

Ул. кар.

НОВЫ ГОД — З ДАСТАЎКАЙ НА ДОМ

Кошт пераднавагодніх карпаратыўных мерапрыемстваў у сталіцы складзе сёлета ад 300 тысяч рублёў на чалавека, а ўласна святкаванне навагодняй ночы (з улікам забавальнай праграмы) — ад 500 тысяч рублёў, паведамлілі ў галоўным упраўленні спажывецкага рынку Мінгарвыканкама.

Пры наўясці замоў на правядзенне святачных мерапрыемстваў з 15 снежня па 1 студзеня больш за 250 аб'ектаў грамадскага харчавання будучы працаваць да 6 гадзін раніцы, без выхадных дзён (акрамя арганізаваных грамадскага харчавання, якія месціцца ў памяшканнях, убудаваных у жылля дамы). Прыём замоў на выраб любых кулінарных і кандытарскіх страў, у тым ліку ў банкетным выкананні і з даставкай на дом, арганізаваны ў 480 прадпрыемствах грамадскага харчавання і ва ўніверсамсах сталіцы.

Для максімальнай зручнасці пакупніку прадугледжаны атымальны рэжым працы крам і аб'ектаў грамадскага харчавання. З 15 снежня па 1 студзеня 750 харчовых крам і 4 ўнівермагі сталіцы павялічаць свой працоўны дзень да 22 гадзін, 1850 нехарчовых крам — да 21 гадзін.

У святачныя дні харчовыя крамы — 25 і 31 снежня, 7 студзеня — будучы працаваць па рэжыме працоўнага дня; 1 студзеня — з 10 да 18 гадзін. Нехарчовыя крамы 25 і 31 снежня і 7 студзеня — таксама працоўнага дня; 1 студзеня — з 10 да 18 гадзін.

Для гараджан і гасцей сталіцы рыхтуецца святачны сюрпрыз — кірмашыныя гарадкі з драўляных домікаў «Калядны кірмаш». Яны разгорнуць свой гандаль навагоднімі падарункамі, сувенірамі, гарачым глінтвейнам і салодкімі прысмакамі з 15 снежня па 8 студзеня на тэрыторыі Кастрычніцкай плошчы і каля Палаца спорту.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Беражыце сябе!

НА ПРАЦОЎНЫМ МЕСЦЫ — БЕЗ РЫЗЫКІ

13 СНЕЖНЯ Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Рэспублікі Беларусь правяло анлайн-канферэнцыю на тэму «Прафесійныя рызыкі і іх месца ў сістэме кіравання аховай працы». На пытанні наведнікаў сайта адказалі намеснік Міністра працы і сацыяльнай абароны Рэспублікі Беларусь Аляксандр РУМАК, дырэктар НДІ працы Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Рэспублікі Беларусь Святлана ШАУЧЭНКА і супрацоўнікі інстытута.

Мы прапануем вашай увазе найбольш цікавыя факты, што былі агучаны падчас канферэнцыі.

У АРГАНІЗАЦЫЯХ БЕЛАРУСІ ЗА СТУДЗЕНЬ — ЛІСТАПАД НА ВЫТВОРЧАСЦІ ЗАГІНУЛА 186 РАБОТНІКАЎ

Паводле аперацыйных звестак, сёлета ў студзені — лістападзе ў арганізацыях Беларусі ў выніку нямасляных выпадкаў на вытворчасці загінула 186 работнікаў (на 32 чалавек менш, чым за аналагічны перыяд 2010 г.).

24,7% загінулі ў выніку ўздзеяння прадметаў, якія рухаліся (круцяцца), дзатэлі і да т.п.; 15,6% — з-за падзення з вышыні, 12,9% — у выніку падзення (абвальвання) канструкцый, будынкаў і збудаванняў, абвалаў прадметаў, матэрыялаў, грунту. Ад паражэння электрычным токам загінула 19 чалавек, у дарожна-транспартных здарэннях — 18.

ЯКІЯ ПРАБЛЕМЫ Ў БЕЛАРУСІ ЛІЧАЦА НАЙБОЛЬШ НЕБЯСПЕЧНЫМІ?

Па статыстыцы, найбольш небяспечнай у нашай краіне з'яўляецца прафесія кіруючых аўтамабіля (12 працэнтаў ад агульнай колькасці загінулых). Другое і трэцяе месцы сярод траўманябяспечных прафесій займаюць прафесіі падсобных рабочых (4,7 працэнта ад агульнай колькасці загінулых), а таксама грузчыкаў (3,6 працэнта).

Сяродні ўзрост загінулых на вытворчасці складае 42 гады. У большасці сваёй гэта мужчыны. Летась 25,6% агульнай колькасці загінулых знаходзіліся ў стане алкагольнага ап'яняння.

У ЯКІХ ГАЛІНАХ НАЙБОЛЬШАЯ РЫЗЫКА НАБЫЦЬ ПРАФЕСІЙНАЕ ЗАХВОРАВАННЕ?

На 1 студзеня бягучага года па звычках атэстатцыі рабочых месцаў па ўмовах працы ў арганізацыях рэспублікі налічва-

РОЗГАЛАС

МІНЭКАНОМІКІ БЕЛАРУСІ ЎСТАНАВІЛА ГАНДЛЁВЫЯ НАДБАЎКІ ДА ЦЭН НА САЦЫЯЛЬНА ЗНАЧНЫЯ ТАВАРЫ

Аб гэтым паведамлілі БЕЛТА ў аддзеле сувязяў з грамадскасцю Мінэканомікі.

Гэта рашэнне прынята пастановай Міністэрства эканомікі ад 14 снежня 2011 года № 200 «Аб гандлёвых надбавках да цэн на сацыяльна значныя тавары і прызнанні страціўшымі сілу некаторых пастановаў Міністэрства эканомікі Рэспублікі Беларусь». Дакумент прыняты ў адпаведнасці з пастановай Савета Міністраў ад 7 снежня 2011 года № 1655, якой зацверджаны новы пералік сацыяльна значных тавараў і паслуг, цэны на якія рэгулююцца Міністэрствам эканомікі, аблвыканкамамі і Мінскім гарвыканкамам.

Як адзначылі ў Мінэканомікі, каментуючы пастанову № 200, вызначаны механізм рэгулявання цэн на сацыяльна значныя тавары. Гэта дасць магчымасць спыніць неабгрунтаваны рост цэн на спажывецкія тавары і паслугі. Цяпер пастанова № 200 знаходзіцца на прававой экспертызе ў Міністэрстве юстыцыі.

Як паведамлялася раней, у пералік сацыяльна значных тавараў, якія рэгулююцца Мінэканомікі, увайшло 27 таварных пазіцый, раней было 14. Сюды увайшлі вараныя каўбасы, сасіскі, пельмені, субпрадукты, фаршы, сыры, рыба, соль, аўсяныя шматкі, кава, чай. Таксама пералік пашыраны за кошт некаторых відаў дзіцячага харчавання. Пералік сацыяльна значных тавараў (работ, паслуг), цэны (тарыфы) на якія рэгулююцца аблвыканкамамі і Мінскім гарвыканкамам, таксама дапоўнены. Сюды увайшлі панчошна-шкарпэтчыны вырабы, мыла. Раней рэгуляванне ажыццяўлялася толькі адносна гэтых тавараў для дзяцей. Цяпер пашыраны пералік і іншых дзіцячых тавараў, у прыватнасці туды увайшлі ложка, каліскі, дзіцячыя коўдры. Будучы рэгулявацца цэны і на паслугі па рамонтну абутку.

ШКОЛЬНІК З ГРОДНА СКАНСТРУЯВАЎ ЭКАМАБІЛЬ

Вучань 11-га класа гімназіі № 2 г. Гродна Аляксандр Казлоў сканструяваў экамабіль. Двухмесны аўтамабіль здольны развіваць хуткасць 35 км у гадзіну і праезджае на адной зарадцы акумулятара 100 кіламетраў. Праехаць такую адлегласць абыходзіцца ў 1000 рублёў. Дызайн аўтамабіля распрацаваў таварыш і аднакласнік Аляксандра, у зборцы транспартнага сродку дапамагалі бацькі і сябры. Усе работы па стварэнні экамабіля ў Аляксандра Казлова занялі год. Аўтамабіль яшчэ патрабуе даводкі, ёсць магчымасць павелічыць магутнасці рухавіка, але ў планах маладога канструктара ўжо новы праект: распрацаваць і сабраць экамацацыкл, які будзе развіваць хуткасць больш за 80 км у гадзіну.

У БЕЛАРУСІ З 17 СНЕЖНЯ БУДУЦЬ ПАВЫШАНЫ ЦЭНЫ НА ЗВАДКАВАНЫ ГАЗ ДЛЯ ТРАНСПОРТУ

Аб гэтым паведамлілі карэспандэнту БЕЛТА ў аддзеле сувязяў з грамадскасцю Міністэрства эканомікі.

Рашэнні аб гэтым прыняты пастановамі Міністэрства эканомікі № 194 і № 195 ад 8 снежня 2011 года. З 17 снежня на АГЭС звадкаваны газ будзе каштаваць ад Br3450 да Br3750 за 1 л. У гэтых межах, устанавленых пастановай Міністэрства эканомікі, прадаўцы самі вызначаюць рознічную цэну ў залежнасці ад кан'юнктуры рынку. Цэны арганізацый-вытворцаў таксама павялічваюцца.

Прычына павышэння цэн — рост кошту нафты, растлумачылі ў міністэрстве. У асноўным нафта імпартаўецца ў Беларусь, пасля дэвальвацыі беларускага рубля яна падаражала, як і ўвесь імпорт. Палькоўкі звадкаваны газ з'яўляецца прадуктам перапрацоўкі нафты, у існуючых умовах яго рэалізацыя на ўнутраны рынак стала стратнай.

Пастанова Мінэканомікі № 194 і № 195 уступаюць у сілу з 17 снежня 2011 года пасля іх афіцыйнага апублікавання 16 снежня.

АГОНЬ НЕ ДАРУЕ

Два пажары са смяротнымі ахвярамі адбыліся практычна ў адзін і той жа час у Ляхавіцкім раёне. У вёсцы Рамашкі згарэла хата 84-гадовага пенсіянера. Цела гаспадыні знайшлі выратавальнікі пасля таго, як утаймавалі агонь. Ці баяліся добра не закрыла печку на ноч, ці якая іншая прычына выклікала ўзгаранне, выствяляюць спецыялісты. А ў вёсцы Востраў згарэў дом 60-гадовага вясцоўка разам з гаспадаром. Мяркуюцца, тут прычынай пажару стала злашчасная цыгарэта.

Усяго сёлета ў Брэсцкай вобласці з пачатку года на пажары загінула 139 чалавек. Паводле слоў супрацоўніка Брэсцкага абласнога ўпраўлення МНС Сяргея Машнова, прыкладна 9/10 гэтых нямасляных адбылося з-за курэння.

Яна СВЕТАВА.

Навіны Беларусі і замежжа ў рэжыме on-line на сайце «Звязда» — www.zviazda.by

АУКЦИОНЫ ПО ПРОДАЖЕ КОММЕРЧЕСКОЙ НЕДВИЖИМОСТИ

WWW.RLT.BY

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Строительно-монтажный трест «Белтопливострой» (продавец)

проводит открытый аукцион по продаже имущества, расположенного по адресу: **Витебская область, Дохицкий р-н, аг. Крулевщина**, в составе: здание неуставленного назначения (инв. № 232/С-16672), об. пл. 603,1 кв.м; здание гаража-мастерской (инв. № 232/С-16654), об. пл. 599,8 кв.м; здание конторы (инв. № 232/С-16653), об. пл. 421,1 кв.м; навес (инв. № 232/С-16673), об. пл. 280,5 кв.м; здание гаражи, проходная (инв. № 232/С-16655), об. пл. 78,3 кв.м; здание материального склада (инв. № 232/С-16656), об. пл. 171,0 кв.м; в т.ч. наружная канализация (инв. № 232/С-17532; инв. № 232/С-18013), наружный водопровод (инв. № 232/С-18012; инв. № 232/С-17533); зеленые насаждения.

Начальная цена с НДС — 336 611 739 бел. руб.

Площадь земельного участка — 0,6428 га; 0,0646 га; 0,2041 га (предоставлены продавцу на праве постоянного пользования).

Задаток 10% от начальной цены перечисляется на р/с № 3012108260016 в ЦУБ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», БИК 153001369, г. Минск, ИНН 690324015, Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 15 (пятнадцати) банковских дней со дня проведения аукциона, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rlt.by.

Аукцион состоится **17.01.2012** в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чакалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **16.01.2012** до 17.00 по указанному адресу.

Тел.: (8017) 224 61 34; 500 47 12.

Павіншуйце
Вашых партнёраў
з Новым годам і Калядамі!

Сэрвіс друку
НАВАГОДНІХ
Фірменных Паштовак

офіс (017) 298 41 68
МТС (029) 775 57 18

Inter Print.by

Мабільныя тэлефоны **SNAMI**® **SNAMI.BY**

Курсы замежных валют, УСТАНОВЛЕННЫЕ НБ РБ з 15.12.2011г. (дзя БН РАЗЛІКА)		Курсы замежных валют для валютнага раўняння Цэнтральна РФ	
1 долар ЗША.....	8 450,00	1 чэшская крона.....	428,73
1 еўра.....	11 010,00	1 польскі злоты.....	2 407,51
1 латвійскі лат.....	15 779,65	1 расійскі рубель.....	266,00
1 літвійскі літ.....	3 187,84	1 украінская грыўня.....	1 055,19
		USD.....	31,7655
		10 UAH.....	39,6672
		10000 BYR.....	37,5479
		EUR.....	41,4127

БЕЛАРУСКІХ ДЗЯЦЕЙ ТРЭБА РЭАЛЬНА ЗАГРУЗІЦЬ

Такое меркаванне выказаў намеснік прэм'ер-міністра Беларусі Анатоль Тозік на сумесным пасяджанні Нацыянальнай камісіі па правах дзіцяці і Камісіі па справах непаўналетніх пры Савеце Міністраў, якое прайшло пад старшынствам віцэ-прэм'ера, перадае БЕЛТА.

«Ці не занадта шмат мы гаворым аб перагрузцы дзяцей? — задаў пытанне прысутным на пасяджанні намеснік кіраўніка Урада. — Баюся, што мы абсалютызуюем гэту тэму і праз нейкі час можам выпусціць у жыццё неканкурэнтаздольнае пакаленне… Жыццё цяпер вельмі жорсткае, калі не скажаць больш. І каб адбыцца ў гэтым жыцці, чалавеку неабходны вельмі сур'ёзны патэнцыял».

Анатоль Тозік падзяліўся вопытам арганізацыі навучання дзяцей у Кітаі, з якім ён азнаёміўся, знаходзячыся ў гэтай краіне, якая бурна развіваецца, у рангу пасла Беларусі ў КНР: «Заняткі пачынаюцца ў 8 раніцы і прадаўжаюцца да 16 гадзін у малодшых школьнікаў, да 22 гадзін — у старшакласнікаў. У выхадныя дні не убачыш школьнікаў, які бадзяюцца на вуліцах, — яны наведваюць дадатковыя заняткі. Такога паняцця, які свавольства на ўроках (прэтым што ў пачатковых класах па 24-28 вучняў, у старэйшых — па 50-60), няма, гэта лічыцца нечым немагчымым: у школе на-стаўнік вучыць, а дзеці вучацца. Мы гаворым, што не трэба траўміраваць псіхіку дзяцей, выступаючы ім у пачатковай школе аэканкі. А ў Кітаі складзецца амаль штодзённым рэйтынг поспехаў школьнікаў. І кожнае дзіця імкнецца напрацаваць максімальны патэнцыял, з якім яно пойдзе ў жыццё».

«Нам усім неабходна падумаць над тым, як рэальна загрузіць дзяцей, — лічыць Анатоль Тозік. — Прычым размова ідзе не пра лічбы (тут поўны парадак: зная колькасць гуртоўкі і секцый працуе ва ўстановах адукацыі, культуры, спорту і г.д.), а пра тое, каб перамаць свядомасць грамадства, бацькоў і дзяцей на карысць таго, што будучае залежыць ад самога чалавека, дабрабыт ствараецца ім самім. Кожны чалавек павінен адказваць за сябе і сваю сям'ю, працаваць на больш высокі жыццёвы ўзровень. А задана дзяржавы — не забяспечваць дабрабыт, а ствараць для гэтага ўсе неабходныя ўмовы. Дзіця трэба прывучаць да працы — фізічнай, інтэлектуальнай, маральнай».

Віцэ-прэм'ер упэўнены, што гаварыць неабходна не аб дасягненнях (а яны, безумоўна, ёсць), а аб праблемах, аб тым, што трэба зрабіць для таго, каб скарэкціраваць грамадскую свядо-масць, ствараць нармальную пазітыўную канкурэцыю ў дзіцячым асяроддзі, фарміраваць культ ведаў, усеабакова развіцця, культ здаровага цела і прыгожай гарманічнай асобы. У Беларусі ёсць для гэтага ўмовы, але іх выкарыстанне вымушае жадаць лепша-га, падкрэсліў Анатоль Тозік.

Ён прыняўшы ўвагу да пытання адказнасці сям'і за выхаванне дзяцей. «Галоўны інстытут выхавання дзіцяці — гэта сям'я». Астатнія інстытуты павінны дапамагаць ёй у гэтым», — упэўнены віцэ-прэм'ер.

Старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці Антаніна Моравя адзна-чыла: «Нягледзячы на тое, што многае робіцца ў краіне па ўзмацненні ролі сям'і ў выхаванні дзяцей, гэтага недастаткова». Важным аспектам яна лічыць грамадзянска-патрыятычнае выхаванне пад-растаючага пакалення, якое трэба пачынаць менавіта ў сям'і. Акрамя таго, трэба фарміраваць цікавасць у дзяцей і падлеткаў да гарманічнага развіцця: «У Беларусі створана адпаведная са-цыяльная інфраструктура, але многія дзеці не наведваюць клубы, гурткі, секцыі, развіваючыя заняткі, і значыць, трэба культываваць у іх цікавасць да рознабаковага развіцця». Антаніна Моравя пад-трымала меркаванне віцэ-прэм'ера аб неабходнасці фарміраван-ня ў дзяцей здаровага спаборніцтва, імкнення да дасягненняў у вучобе, спорце, культуры і г.д.

Удзельнікі пасяджэння выказаліся за тое, каб развіваць сістэму працоўных лагераў для школьнікаў (яны пры гэтым і атрымваюць працоўныя навыкі, і з карысцю правядуць вольны час). Больш увагі трэба надаваць і арганізацыі летніх дзіцячых лагераў пры воінскіх асцях, падраздзяленнях МУС, Пагранкамтэта, прычым не толькі для цяжкіх падлеткаў, але і для дзяцей са звычайных сям'яў. Анатоль Тозік звярнуў увагу на пазітыўны вопыт маладзёжных саюзаў па арганізацыі карыснага вольнага часу. Ён лічыць, што ў гэтай важнай справе патрэбна не толькі адміністрацыйны рэсурс, але і сумесныя намаганні ўсіх зацікаўленых бакоў.

На пасяджанні размова ішла таксама аб удасканаленні сістэмы арганізацыі прафілактычнай работы з непаўналетнімі, якія ўчынілі правапарушэнні. Свой пункт гледжання па гэтым пытанні выказалі прадстаўнікі міністэрстваў унутраных спраў, адукацыі, аховы здароўя, працы і сацыяльнай абароны.

Намеснік старшын Брэсцкага аблвыканкама Леанід Цупрык пра-інфармаваў аб сумеснай рабоце устаноў адукацыі, культуры, спорту і турызму Брэсцкай вобласці па арганізацыі вольнага часу дзяцей і падлеткаў, прафілактыцы злачынстваў і правапарушэнняў сярод непаўналетніх. Ён выказаўся за тое, каб розныя ведамствы складалі сумесныя планы па арганізацыі карыснага вольнага часу дзяцей і падлеткаў.

На пасяджанні разгледжаны план работы Нацыянальнай камісіі па правах дзіцяці Беларусі і Камісіі па справах непаўналетніх пры Савеце Міністраў на 2012 год.

Былы камандуючы ВПС і ППА Ігар Азаронак асуджаны за лабраванне інтарэсаў Расійскай кампаніі

Былы камандуючы ВПС і войскамі ППА Ігар Азаронак асуджаны за лабраванне інтарэсаў расійскай кампаніі. Аб гэтым паведаміў учора журналістам намеснік генпракурора Беларусі Аляксей Стук, перадае БЕЛТА.

«Ігар Азаронак асуджаны за атрыманне хабару, за лабра-ванне інтарэсаў расійскага прадпрыемства па пастаўцы пэўнага абсталявання», — ска-заў Аляксей Стук.

Як раней паведамлялася, бы-лы камандуючы ВПС і войскамі ППА Ігар Азаронак прыгавора-ны Ваеннай калегіяй Вярхоўнага суда да 9 гадоў пазбаўлення во-лі з адбываннем у калоніі ўзмоц-ненага рэжыму і канфіскацыі усёй маёмасці. Ён прызнаны ві-наватым па ч. 3 арт. 430 (атры-

манне хабару ў асабіста буйным памеры) КК. Згодна з прыгаво-ранам, Азаронак прымаў матэры-яльныя каштоўнасці ў асабіста буйным памеры, выкарыстоўва-ючы сваё службовае станові-шча, за спрыяльнае вырашэн-не пэўных пытанняў. Акрамя пака-рання ў выглядзе пазбаўлення волі і канфіскацыі маёмасці бы-лы камандуючы прыгавораны да пазбаўлення права займаць пасады, звязаныя з арганіза-цыяна-распарадчайнай і адміні-страцыйна-гаспадарчай дзей-

КРЫМІНАЛЬНАЯ СПРАВА АДНОСНА ЯЎГЕНА ПОЛУДНЯ ЗАВЕДЗЕНА З-ЗА НЕАДНАРАЗОВЫХ ЗЛОЎЖЫВАННЯЎ З ЯГО БОКУ

Крымінальная справа адносна намесніка мі-ністра ўнутраных спраў Рэспублікі Беларусь — начальніка міліцыі грамадскай бяспекі Яўгена Полудня заведзена з-за неаднаразовых зло-ўжыванняў з яго боку, паведамліў карэспандэн-т БЕЛТА ў органах пракуратуры.

Падставой для завяздзення справы сталі дастат-ковыя даныя, якія ўказваюць на прыкметы злачын-стваў, у сувязі з выяўленымі неаднаразовымі факта-мі злоўжывання Яўгенам Полуднем сваімі служ-бовымі паўнамоцтвамі з карыслівай і іншай асабіст-тай зацікаўленасці, адзначалі ў пракуратуры. У ведамстве дадалі, што злоўжыванні прывялі да прычынення ўрону дзяржаўнай уласнасці ў буйным

памеры і істотнай шкоды дзяржаўным інтарэсам у выглядзе дыскрэдытацыі органаў улады. «У ходзе следства правяраецца таксама інфарма-цыя аб учыненні Полуднем іншых злачынстваў кару-льчыннай накіраванасці, у тым ліку хабарніцтва», — да-далі ў пракуратуры. Адносна Яўгена Полудня ё снеж-на з санкцыі генеральнага пракурора прыменена мера стрымання ў выглядзе ўзяцця пад варту.

Як паведамлялася, папярэдняе расследаванне гэтай крымінальнай справы ажыццяўляўца след-чай групай Генеральнай пракуратуры. Справа ад-носна Яўгена Полудня была заведзена 8 снежня па ч. 3 арт. 424 «Злоўжыванне ўладай або службовы-мі паўнамоцтвамі» КК.

Намеснік генеральнага пракурора скасаў, што ў пракуратуру пакуль не наступала наглядных скарг-гаў ад Канавалова і Кавалёва.

Акрамя таго, Аляксей Стук паведаміў, што судо-вы працэс адносна міліцыянера, па віне якога свое-часова не былі заняты адплатчы палцаў у Канава-лава, ліччэ не завершаны. Падсуднага будучэ эта-піраваць у Мінск для правядзення допытаў.

Будзь у курсе

СТРАТА працы — гэта мноства **цяжкіх перажыванняў, абмежаванне магчымасцяў, часта крах надзей. Але сённяшня беспрацоўны можа заўтра стаць іншым чалавекам. Можна прайсці пераладрытоўку, атрымаць новую спецыяльнасць, запатрабававу на рынку працы, і тым самым павысіць сваю канкурэнтаздольнасць. Галоўнае — не сядзець склаўшы рукі. А яшчэ вельмі важна быць у курсе апошніх навін, ведаць свае правы і абавязкі. Надзяў дэпутаты Палаты прадстаўнікоў прынялі ў першым чытанні папраўкі ў закон «Аб занятасці насельніцтва». Што новага з’явіцца ў сувязі з гэтым? Давайце паглядзім.**

— Да апошняга часу меўся шэраг праб-лем, такіх, напрыклад, як не вельмі вялікія дапамога па беспрацоўі і стыпендыя, ад-сутнасць дыферэнцыяцыі ў статусе беспра-цоўных, што не спрыяла звароту людзей у цэнтры занятасці, — **кажа намеснік стар-шыні Пастаяннай камісіі па працы, сацы-яльнай абароне, справах ветэранаў і ін-валідаў Палаты Прадстаўнікоў Нацыя-нальнага Сходу Рэспублікі Беларусь Зінаіда МАНДРОўСКАЯ.** — Расшэрон Канстытуцыйнага суда РБ ад 23 сакавіка 2010 года было прапанавана ўдакладніць пералік падстаў спынення працоўнага да-гавора, якія ўплываюць на памер стыпен-дый і на магчымасць прызначэння дапамо-гі па беспрацоўі для тых, хто звольніўся па ўласным жаданні. Акрамя таго, дэпутатамі былі прапанаваны і іншыя папраўкі, якія ўзмацняюць эфектыўнасць пошуку працы беспрацоўнымі.

Павялічаны стыпендыі беспрацоўным

Новымі папраўкамі ў закон вы-значана, што тым, хто звольніўся па ўласным жаданні ў сувязі з уважлі-вымі прычынамі (напрыклад, стан здароўя, парушэнне працадаўцам заканадаўства аб працы, у выніку змены ўласніка прадпрыемства і інш.), не можа быць адмоўлена ў прызначэнні дапамогі па беспрацоўі (у адрозненне ад дзейнага парадку, які дапускае такую адмову).

Акрамя таго, сёння памеры сты-пендый асобам, зарэгістраваным у якасці беспрацоўных, якія выплываю-цца ім у перыяд навучання па на-кіраванні органаў па працы, занятасці і сацабароне, складаюць ад адной да трох базавых велічынь (1 базавая велічыня, нагадаем, раўняецца 35 тыс. руб.). Згодна з новым закона-праектам, стыпендыі павялічаны і будучэ адрозніваюць у залежнасці ад прычын страты працы.

У прыватнасці, звольненым у су-вязі з ліквідацыі арганізацыі, скара-чэннем колькасці або штату работні-каў будзе выплывацца стыпендыя ў памеры **8 базавых велічынь.**

Калі чалавек звольніўся па ўлас-ным жаданні, але па ўважлівых пры-чынах (з-за хваробы, змены ўласніка прадпрыемства, парушэнна праца-даўцам умоў кантракта), ён можа прэтэндаваць на стыпендыю ў па-меры **5 базавых велічынь.**

Здарэнне

АХВАРНЫ ПАЖАР

У прыватным доме па вул. Пралетарскай, што ў Барана-вічах, **успыхнуў вечарам пажар. Гаспадары-пенсіянеры з 4-гадовым унукам знаходзілі-ся дома. Хлопчыка вынес сын гаспадароў, які вярнуўся на гэты момант з працы.**

Усе тры атрымалі цяжкія апёкі, ад якіх на троеці суткі 59-гадовая жанчына памерла. Яе мужа збіраюцца накіраваць у абласны апёкавы цэнтр. Стан дзіцяці таксама вельмі цяжкі. **Сымон СВІСТУНОВІЧ.**

НОВЫЯ ПРАВЫ І АБАВЯЗКІ БЕСПРАЦОЎНЫХ: падрабязнасці

Калі працоўны дагавор, заключаны на няпоўны тэрмін, спынены па пагадненні ба-коў, жаданні работніка, яму належыць сты-пендыя ў памеры **3 базавых велічынь.**

Тым, хто ўпершыню шукае працу альбо мае працяглы перапынак у рабоце (больш за адзін год) перад рэгістрацыяй у якасці беспрацоўнага, а таксама асобам, працоўны дагавор з якімі спынены ў сувязі з рознымі парушэннямі, будзе выплывацца стыпен-дыя ў памеры **2 базавых велічынь.**

Зінаіда Мандроўская нагадавае, што, акрамя выплаты стыпендый, беспрацоўным, якія атрымліваюць новую спецыяльнасць, аплачваецца праезд да месца вучобы і пры неабходнасці пражыванне, яны маюць пра-ва на адрасную сацыяльную дапамогу ад дзяржавы, калі знаходзяцца ў цяжкай жы-ццёвай сітуацыі, як аднаразоваму, так і што-месячнаму (калі сярэднядушавае даход не перавышае найбольшай велічыні бюджэту пражытовага мінімуму на аднаго члена сям’і). Акрамя таго, тэрмін, на працягу якога чалавек знаходзіцца на ўліку ў цэнтры за-нятасці, уваходзіць у працоўны стаж.

Садзейнічанне ў набывці вопыту работы

Не скарэж, што былія выпускнікі ці людзі, што прайшлі пераладрытоўку і атрымалі новую спецыяльнасць, але не маюць вопы-ту работы, з’яўляюцца сацыяльна ўразлівы-мі людзьмі. Наймальнік, як правіла, неах-вотна бярэць іх на працу.

Дзяржава будзе аказваць садзейніча-нне ў набывці вопыту працыйнай працы такім беспрацоўным, працаўладкоўваючы іх у ад-паведнасці з атрыманай професіяй, спецы-яльнасцю, і пры гэтым часткова кампенсу-ючы.

Вытрымкі з парадку арганізацыі прафнавучання беспрацоўных па накіраванні органаў па працы, занятасці і сацыяльнай абароне

Штогод органы дзяржаўнай службы занятасці ў адпавед-насці з сітуацыяй на рынку працы кожнага рэгіёна і рэальнай патрэбай у кадрах вызначаюць пералік професій і спецыяль-насцў, па якіх вядзецца професійнае навучанне грамадзян па іх накіраванні.

Прафесійнае навучанне па накіраванні органаў па працы, занятасці і сацыяльнай абароне ажыццяўляецца ў вочнай (дзённай) форме навучання ва ўстановах адукацыі і аргані-зацыях, можа быць групавым або індыўідуальным.

Працягласць професійнага навучання не можа быць больш за 12 месяцаў. Грамадзянам даецца магчымасць уключацца ў працэс навучання круглы год.

Для праходжання професійнага навучання з грамадзянінам заключаецца дагавор, у якім вызначаюцца правы і абавязкі бакоў, а таксама іх адказнасць за парушэнне умоў дагавора.

У перыяд праходжання професійнага навучання па накі-раванні органаў па працы, занятасці і сацыяльнай абароне грамадзянам прадастаўляецца шэраг сацыяльных гарантый і кампенсацый. Перш за ўсё, аплата навучання ажыццяўля-ецца за кошт сродкаў Фонду сацыяльнай абароны насельніц-тва, гэта значыць, для грамадзян навучанне бясплатна. Акрамя таго, у перыяд навучання ім гарантуецца выплата стыпендый, памер якой вызначаецца Законам Рэспублікі Бе-ларусь «Аб занятасці насельніцтва Рэспублікі Беларусь». Грамадзянам, накіраваным на навучанне за межы іх месца жыхарства (у іншы раён або вобласць), кампенсуюцца вы-даткі на праезд і пражыванне.

КАМЕНТАРЫЙ АБ ПАРАДКУ ІНДЭКСАЦЫІ ДАХОДАЎ НАСЕЛЬНІЦТВА БЕЛАРУСІ ЗА ЛІСТАПАД

У Беларусі выплываемыя з бюджэтных крыніц зара-ботная плата работнікаў **бюджэтных арганізацыі, заработная плата работнікаў, якія не належыць да дзяржаўных служачых, службовыя аклады якіх устаноўлены ў абсалютнай суме, а таксама грашовыя забяспячэнне ваенна-служачых тэрміновай службы, курсантаў ваенна-наву-чальных устаноў і суворатцаў за лістапад 2011 індэксу-юцца на 8,1 працента. Гэта абумоўлена тым, што індэкс спажывецкіх цэн за лістапад перавысіў пяціпрацэнтны парог адносна кастрычніка гэтага года (моманту папярэд-няй індэксацыі), паведаміў БЕЛТА намеснік міністра пра-цы і сацыяльнай абароны Ігар Старавойтаў.**

Стыпендыі тым, хто вучыцца (з улікам павышэнняў, павыша-ючых каэфіцыентаў, надавак да стыпендыі за поспехі ў вучо-бе, навуковай і грамадскай рабоце); стыпендыі клінічным ардынатарам; стыпендыі работні-кам, накіраваным на павы-шэнне кваліфікацыі, перапад-рыхтоўку, стажыроўку ў вочнай (дзённай) форме навучання ў іншы населены пункт, за ліста-пад гэтага года індэксуюцца на 8,1 працэнта, паколькі індэкс спажывецкіх цэн за лістапад перавысіў пяціпрацэнтны парог адносна кастрычніка 2011 года — моманту папярэдняй індэ-ксацыі.

Індэксацыя заробатнай пла-ты дзяржаўных служачых і гра-шовага забяспячэння ваенна-рыхтоўку, стажыроўку і на-чальніцкага асладу за лістапад ў адпаведнасці з законам «Аб індэксацыі даходаў насельніц-тва з улікам інфляцыі» пра-ведзена ў выглядзе аднаразовага перагляду іх памераў.

Намеснік міністра растлума-чыў, што індэксацыя ажыццяўля-ецца па нарматыве, усталява-ным Указам № 55 «Аб нарматы-ве індэксацыі грашовых даходаў насельніцтва з улікам інфляцыі» ад 28 студзеня 2006 года. Індэ-ксуюцца даход у межах Br574 тыс. 790 — 100 працэнтаў зацверджа-мага бюджэту пражытовага мі-

німуму ў сярэднім на душу на-сельніцтва, дзеючага на момант індэксацыі. Частка даходу, якая перавышае гэту суму, індэксацыі не падлягае.

Насельніцтву, якое атрымлі-вае даходы на тэрыторыі Белару-сі з іншых крыніц, кампенсация страт ад інфляцыі ажыццяўля-ецца па падставе, прадугледжа-ных калектыўнымі дагаворамі (пагадненням).

Калі калектыўны дагавор змяшчае палажэнне аб індэкса-цыі заробатнай платы ў ад-паведнасці з заканадаўствам, то прымяняецца механізм індэкса-цыі, прадугледжаны для работ-нікаў бюджэтнай сферы. У гэ-тым выпадку індэксацыя ажыц-цяўляецца ў выглядзе аднараза-вага перагляду іх памераў.

Калі калектыўны дагавор змяшчае палажэнне аб індэкса-цыі заробатнай платы ў ад-паведнасці з заканадаўствам, то прымяняецца механізм індэкса-цыі, прадугледжаны для работ-нікаў бюджэтнай сферы. У гэ-тым выпадку індэксацыя ажыц-цяўляецца ў выглядзе аднараза-вага перагляду іх памераў.

Калі чалавек звольніўся па ўлас-ным жаданні, але па ўважлівых пры-чынах (з-за хваробы, змены ўласніка прадпрыемства, парушэнна праца-даўцам умоў кантракта), ён можа прэтэндаваць на стыпендыю ў па-меры **5 базавых велічынь.**

ючы наймальнікам затраты на аплату іх працы (за кошт Фонду занятасці). Да ліку такіх беспрацоўных, якіх будучэ працаўлад-коўца часткова за кошт дзяржавы, акрамя беспрацоўных з ліку выпускнікоў устаноў адукацыі, адносяцца і жанчыны-маці, якія доўгі час не працавалі ў сувязі з доглядам дзіцяці да трох гадоў. Мамы, якія знаходзя-ца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасяг-нення ім трох гадоў, маюць права прайсці професійную падрыхтоўку, пераладрытоўку, павышэнне кваліфікацыі і навучальныя курсы па накіраванні органаў па працы, за-нятасці і сацыяльнай абароне ў парадку і на ўмовах, вызначаных для беспрацоўных. Пасля яны могуць быць працаўладкаваны на ўмовах частковай кампенсацыі наймаль-нікам затрат на аплату іх працы.

Новыя абавязкі беспрацоўных

У беспрацоўных з’явіліся абавязкі. Так, у мэтах хутчэйшага працаўладкавання яны абавязаны самастойна займацца пошукам работы і інфармаваць цэнтр занятасці аб выніках.

Яны абавязаны з’яўляцца ў цэнтр за-нятасці па яго запрашэнні для атрымання на-кіравання на працу (навучанне), а пры ад-сутнасці запрашэння — не радзей чым 1 раз на месяц, а таксама з’яўляцца на перамовах з наймальнікам па пытанні працаўладкава-ня на працягу двух працоўных дзён з дня выдчы накіравання на працу.

Калі чалавек прайшоў пераладрытоўку па накіраванні органаў па працы, занятасці і сацыяльнай абароне, але не пайшоў пра-цаваць па новай спецыяльнасці, і калі ён хоча паўторна стаць на ўлік у цэнтр занятас-ці, ён павінен будзе спачатку кампенсавач дзяржаве выдаткі за сваё перанавучанне.

Больш жорсткія патрабаванні да наймальніка

Працадаўца павінен будзе інфармаваць на працягу трох дзён цэнтр занятасці аб наяў-насці свабодных працоўных месцаў (вакансій), аб увядзенні на вытворчасці рэжыму няпоў-нага працоўнага дня або пры-пыненні вытворчасці (у цяпе-ранні час тэрмін інфармавання складае два тыдні).

Заканпраецт змяшчае і па-лажэнні, якія больш канкрэтна рэгулююць пытанні працаўлад-кавання беларускіх грамадзян за мяжой. Вызначаецца кола арганізацый, якія могуць зай-мацца такога роду працаўлад-каваннем.

Паводле слоў дэпутата, цяпер прапрацоўваюцца змены ў Пра-цоўны кодэкс у сувязі з новымі формамі занятасці. Будзе ўве-дзена паняцце дыстанцыйнай працы, пашырана паняцце заня-тасці ў рэжыме няпоўнага пра-цоўнага дня і інш.

Святлана БУСЬКО.

БЕЛАРУСІЯ ДЭПУТАТЫ РАТЫФІКАВАЛІ ПАГАДНЕННЕ З РАСІЯЙ АБ СУПРАЦОЎНІЦТВЕ Ў КАСМІЧНАЙ ГАЛІНЕ

Беларускія дэпутаты ратыфікавалі ўчора на пасяджэнні Пала-ты прадстаўнікоў міжўрадавае беларуска-расійскае пагадненне аб супрацоўніцтве ў галіне даследавання і выкарыстання касміч-най прасторы ў мірных мэтах, перадае БЕЛТА.

Пагадненне прадугледжвае, што Беларусь і Расія будучэ супра-цоўнічаць у галіне дыстанцыйнага заздзіравання Эўміл, распрацоўкі касмічных апаратаў, стварэння і развіцця наземнай касмічнай інфра-структуры, запуску касмічных апаратаў і аэравай апаратуры, спад-дарожнікавых навігацыйных сістэм і тэхналогій, касмічнай медыцыны і біялогіі. Пры гэтым тавары, якія будучэ увозіцца і вывозіцца з тэрыторыі дзювох краін у рамках выканання пагаднення, плануецца вывозіць ад мільяты пошлілі і падаткаў. Дэпутат Уладзімір Здановіч, прадстаўляючы ў Палаце прадстаўнікоў гэты дакумент, адзначыў, што дзякуючы пагад-ненню ўдасца забяспечыць дадатковае загрузку прадпрыемстваў кас-мічнай галіны праз накіраванне фінансаў, атрыманых ад выкарыстання існуючага навукова-тэхнічнага заделу, у распрацоўку перспектывных беларускіх касмічных сродкаў і тэхналогій. Ужо цяпер сума заключаных беларускімі прадпрыемствамі кантрактаў у Расіі перавышае 1,3 млрд расійскіх рублёў, а партфель заказаў па касмічнай тэматыцы да 2014 года ацэньваецца ў 6 млрд расійскіх рублёў.

ЗА 11 МЕСЯЦАЎ У КРАІНЕ ПАБУДАВАНА КАЛЯ 4,5 МЛН КВ. МЕТРАЎ ЖЫЛЛЯ

Паводле інфармацыі Нацыянальнага статыстычнага камітэта, **сёлета ў студзені—лістападзе ў Беларусі ўведзена ў эксплуатацыю 4 млн 566,9 тысячы квадратных метраў жылля, што на 16,4 працен-та менш, чым за адпаведны перыяд летася.**

Паведламяецца, што за 11 месяцаў года аб’ёмы прамысловай прадук-цыі павялічыліся на 9,5 працента, а інвестыцыі ў асноўны капітал — на 15,6 працэнта. Сярэдня па краіне налічаная намінальная заробатная плата ў кастрычніку склала 2 млн 318 тысяч рублёў. Разам з тым, паводле падліку спецыялістаў Белстата, рэальныя заробкі насельніцтва ў параўнанні з мі-нулым годам паменшыліся амаль на 10 працэнтаў.

Сяргей ПАЛІНІН.

Абзац

▲ На прадпрыемствах Мінска мэтазгодна ўзнавіць вытворчую гімнастыку і фізкульт-паўзы. З такой прапановай выступіў начальнік упраўлення фізічнай культуры, спорту і турызму Мінгарвыканкама Аляксей Пракаловіч учора на пасяджэнні мэра.

▲ У Мінску нелегальны гандляр піратэхнікай двойчы за дзень папаўса сталічнай міліцыі. Спачатку беспрацо

Каму — па льготнай, каму — па поўнай

«Мая сваячка Алена Пятроўна Пахолак жыве ў вёсцы Любанічы Карэліцкага раёна, у апошнім доме пад нумарам 70, — піша ў сваім звароце ў рэдакцыю наша чытачка, жыхарка г. Мінска Галіна Аркадзьеўна Суша. — Гэта бацькоўская хата, спадчына, так бы мовіць... На сённяшні дзень Алена Пятроўна Пахолак пенсіянерка. Некалькі гадоў яна пасядзела ў гарадской кватэры-аднапакаёўцы, а потым на ўсё лета з'ехала ў Любанічы, у апусцелую хату. Прывяла яе ў парадак, выдрала бур'ян ды крапіву, пераарала поле, засеяла агарод. Так і засталася на зіму, потым на другі год...»

Вось толькі аказалася Алена Пятроўна лішнім чалавекам у роднай вёсцы. Улетку там жыць вельмі добра, а на зіму трэба запасацца палівам. Аднавасюўцы даўно ўжо атрымалі брыкет, а Алену Пятроўну абышлі ўвагай. Звярталася яна ў Луцкі сельвыканкам. Старшыня спачатку паабяцала дапамагчы, а потым сказала, што трэба найперш тым людзям выдзельці брыкет, якія тут прапісаныя, а потым ужо ёй. Але абяцанкі гэтыя зацягнуліся...

Алена Пятроўна — чалавек стрыманы, з пачуццём уласнай годнасці, але не вытрывала, распавядаючы пра тое, як яе папросту адсутнілі, адштурхнулі: «Ці ж я горшая за іншых? Бацька, які быў першым старшынёю мясцовага калгаса, загінуў падчас вайны, мы сіротамі раслі. А цяпер, атрымліваецца, я чужая».

І сапраўды, няхай лепш было б, каб стаяла гэтая хата пасярод бур'яну ды пустазелля?.. Ды на руках трэба націскаць такога чалавека, які на восьмым дзясятку даглядае гаспадарку і просіць самую дробязь — пару тон брыкету... Думаецца, што не настолькі бяздушныя тутэйшыя кіраўнікі, і пры вашым садзейнічэнні дапамогуць адзінокай жанчыне сталага веку перажываць».

Даведаўшыся пра зварот у рэдакцыю і выкладзеныя ў ім прэтэнзіі, старшыня Луцкага сельскага Савета дэпутатаў Людміла Ваўчок удыхнула:

— Прачытайце гэты ліст, можна падумаць, што ў нас мясцовыя ўзроўні ва ўладзе не людзі працуюць, а... невядома хто. Хаця насамрэч мы імкнемся дапамагчы кожнаму чалавеку — зразумела, у межах сваіх магчымасцяў. Прынамсі, скаргаў ці крыўдаў з боку мясцовых жыхароў на маёй памяці ніколі не было.

Луцкі сельсавет невялікі, 1200 жыхароў ды 8 населеных пунктаў, якія, кажа старшыня сельскага Савета, размешчаны кучна. Так што ўсё мясцовае насельніцтва з яго праблемамі і пытаннямі, можна сказаць, навідавоку. Няма-ла сярэд іх тых, хто прыязджае з гарадоў. Купляюць у вёсках дамы, але жыюць у іх фактычна як дадзеныя, маючы ў горадзе пастаянную рэгістрацыю, з якой не спяшаюцца развітацца.

— Алена Пятроўна Пахолак жыве тут ужо другую зіму. Першы раз наконт паліва яна звярнулася да мяне вясной, — тлумачыць Людміла Ваўчок. — Я сказала тады: будзем дапамагчы вам па меры магчымасці і ў залежнасці ад сітуацыі, у бядзе не кінем. І ў хуткім часе мы завезлі ёй машыну добрых дроў, ужо колатых, не «кругляк» які-небудзь. Увосень Алена Пятроўна зноў патэлефанавала, спытала пра брыкет на зіму... Сам па сабе брыкет — не праблема, наш сельсавет заўсёды быў добра забяспечаны гэтым палівам. Яго можна было набыць і ў Лідзе, і ў Нясвіжы, і ў Стаўбцоўскім раёне, а транспарт для дастаўкі выдзяляў мясцовы СВК... Але справа ў тым, што Алена Пятроўна хацела набыць брыкет менавіта па льготнай цане. Льготная цана складае ў нас 105 тысяч рублёў за тону, у час яе свабоднай цана за тону — 356 тысяч рублёў. Каб падтрымаць некаторыя катэгорыі сацыяльна неабароненых грамадзян, раённы бюджэт даўце ім гэту розніцу.

І патлумачыла Алене Пятроўне, што палівам па льготнай цане мы ў першую чаргу забяспечваем сваіх пастаянных жыхароў: ветэранаў вайны — іх у нас 12 чалавек, інвалідаў па ўзросце 1-й і 2-й групы — такіх 50 чалавек, а таксама адзіночых малазабяспечаных пажылых людзей, якім няма адкуль чакаць дапамогі. Адсутніць кагосьці з іх на «другі план» я не магу, тым больш сёлета, калі людзі апынуліся ў цяжкім фінансавым становішчы. Да таго ж, размеркаванне паліва па льготных цэнах строга кантралюецца раёнам: каму даём і колькі, бо бывае, што некаторыя пажылыя людзі, назапасіўшы паліва па свабодных цэнах, прыходзяць і пачынаюць прэтэндаваць на «льготны» брыкет. Так рабій мясцовае насельніцтва з яго праблемамі і пытаннямі, можна сказаць, навідавоку. Няма-ла сярэд іх тых, хто прыязджае з гарадоў. Купляюць у вёсках дамы, але жыюць у іх фактычна як дадзеныя, маючы ў горадзе пастаянную рэгістрацыю, з якой не спяшаюцца развітацца.

— Алена Пятроўна Пахолак жыве тут ужо другую зіму. Першы раз наконт паліва яна звярнулася да мяне вясной, — тлумачыць Людміла Ваўчок. — Я сказала тады: будзем дапамагчы вам па меры магчымасці і ў залежнасці ад сітуацыі, у бядзе не кінем. І ў хуткім часе мы завезлі ёй машыну добрых дроў, ужо колатых, не «кругляк» які-небудзь. Увосень Алена Пятроўна зноў патэлефанавала, спытала пра брыкет на зіму... Сам па сабе брыкет — не праблема, наш сельсавет заўсёды быў добра забяспечаны гэтым палівам. Яго можна было набыць і ў Лідзе, і ў Нясвіжы, і ў Стаўбцоўскім раёне, а транспарт для дастаўкі выдзяляў мясцовы СВК... Але справа ў тым, што Алена Пятроўна хацела набыць брыкет менавіта па льготнай цане. Льготная цана складае ў нас 105 тысяч рублёў за тону, у час яе свабоднай цана за тону — 356 тысяч рублёў. Каб падтрымаць некаторыя катэгорыі сацыяльна неабароненых грамадзян, раённы бюджэт даўце ім гэту розніцу.

І патлумачыла Алене Пятроўне, што палівам па льготнай цане мы ў першую чаргу забяспечваем сваіх пастаянных жыхароў: ветэранаў вайны — іх у нас 12 чалавек, інвалідаў па ўзросце 1-й і 2-й групы — такіх 50 чалавек, а таксама адзіночых малазабяспечаных пажылых людзей, якім няма адкуль чакаць дапамогі. Адсутніць кагосьці з іх на «другі план» я не магу, тым больш сёлета, калі людзі апынуліся ў цяжкім фінансавым становішчы. Да таго ж, размеркаванне паліва па льготных цэнах строга кантралюецца раёнам: каму даём і колькі, бо бывае, што некаторыя пажылыя людзі, назапасіўшы паліва па свабодных цэнах, прыходзяць і пачынаюць прэтэндаваць на «льготны» брыкет. Так рабій мясцовае насельніцтва з яго праблемамі і пытаннямі, можна сказаць, навідавоку. Няма-ла сярэд іх тых, хто прыязджае з гарадоў. Купляюць у вёсках дамы, але жыюць у іх фактычна як дадзеныя, маючы ў горадзе пастаянную рэгістрацыю, з якой не спяшаюцца развітацца.

— Алена Пятроўна Пахолак жыве тут ужо другую зіму. Першы раз наконт паліва яна звярнулася да мяне вясной, — тлумачыць Людміла Ваўчок. — Я сказала тады: будзем дапамагчы вам па меры магчымасці і ў залежнасці ад сітуацыі, у бядзе не кінем. І ў хуткім часе мы завезлі ёй машыну добрых дроў, ужо колатых, не «кругляк» які-небудзь. Увосень Алена Пятроўна зноў патэлефанавала, спытала пра брыкет на зіму... Сам па сабе брыкет — не праблема, наш сельсавет заўсёды быў добра забяспечаны гэтым палівам. Яго можна было набыць і ў Лідзе, і ў Нясвіжы, і ў Стаўбцоўскім раёне, а транспарт для дастаўкі выдзяляў мясцовы СВК... Але справа ў тым, што Алена Пятроўна хацела набыць брыкет менавіта па льготнай цане. Льготная цана складае ў нас 105 тысяч рублёў за тону, у час яе свабоднай цана за тону — 356 тысяч рублёў. Каб падтрымаць некаторыя катэгорыі сацыяльна неабароненых грамадзян, раённы бюджэт даўце ім гэту розніцу.

І патлумачыла Алене Пятроўне, што палівам па льготнай цане мы ў першую чаргу забяспечваем сваіх пастаянных жыхароў: ветэранаў вайны — іх у нас 12 чалавек, інвалідаў па ўзросце 1-й і 2-й групы — такіх 50 чалавек, а таксама адзіночых малазабяспечаных пажылых людзей, якім няма адкуль чакаць дапамогі. Адсутніць кагосьці з іх на «другі план» я не магу, тым больш сёлета, калі людзі апынуліся ў цяжкім фінансавым становішчы. Да таго ж, размеркаванне паліва па льготных цэнах строга кантралюецца раёнам: каму даём і колькі, бо бывае, што некаторыя пажылыя людзі, назапасіўшы паліва па свабодных цэнах, прыходзяць і пачынаюць прэтэндаваць на «льготны» брыкет. Так рабій мясцовае насельніцтва з яго праблемамі і пытаннямі, можна сказаць, навідавоку. Няма-ла сярэд іх тых, хто прыязджае з гарадоў. Купляюць у вёсках дамы, але жыюць у іх фактычна як дадзеныя, маючы ў горадзе пастаянную рэгістрацыю, з якой не спяшаюцца развітацца.

— Алена Пятроўна Пахолак жыве тут ужо другую зіму. Першы раз наконт паліва яна звярнулася да мяне вясной, — тлумачыць Людміла Ваўчок. — Я сказала тады: будзем дапамагчы вам па меры магчымасці і ў залежнасці ад сітуацыі, у бядзе не кінем. І ў хуткім часе мы завезлі ёй машыну добрых дроў, ужо колатых, не «кругляк» які-небудзь. Увосень Алена Пятроўна зноў патэлефанавала, спытала пра брыкет на зіму... Сам па сабе брыкет — не праблема, наш сельсавет заўсёды быў добра забяспечаны гэтым палівам. Яго можна было набыць і ў Лідзе, і ў Нясвіжы, і ў Стаўбцоўскім раёне, а транспарт для дастаўкі выдзяляў мясцовы СВК... Але справа ў тым, што Алена Пятроўна хацела набыць брыкет менавіта па льготнай цане. Льготная цана складае ў нас 105 тысяч рублёў за тону, у час яе свабоднай цана за тону — 356 тысяч рублёў. Каб падтрымаць некаторыя катэгорыі сацыяльна неабароненых грамадзян, раённы бюджэт даўце ім гэту розніцу.

І патлумачыла Алене Пятроўне, што палівам па льготнай цане мы ў першую чаргу забяспечваем сваіх пастаянных жыхароў: ветэранаў вайны — іх у нас 12 чалавек, інвалідаў па ўзросце 1-й і 2-й групы — такіх 50 чалавек, а таксама адзіночых малазабяспечаных пажылых людзей, якім няма адкуль чакаць дапамогі. Адсутніць кагосьці з іх на «другі план» я не магу, тым больш сёлета, калі людзі апынуліся ў цяжкім фінансавым становішчы. Да таго ж, размеркаванне паліва па льготных цэнах строга кантралюецца раёнам: каму даём і колькі, бо бывае, што некаторыя пажылыя людзі, назапасіўшы паліва па свабодных цэнах, прыходзяць і пачынаюць прэтэндаваць на «льготны» брыкет. Так рабій мясцовае насельніцтва з яго праблемамі і пытаннямі, можна сказаць, навідавоку. Няма-ла сярэд іх тых, хто прыязджае з гарадоў. Купляюць у вёсках дамы, але жыюць у іх фактычна як дадзеныя, маючы ў горадзе пастаянную рэгістрацыю, з якой не спяшаюцца развітацца.

Яўген СМІРНОЎ: «Заканадаўства павінна адпавядаць свайму часу»

Інга МІНДАЛЁВА

Закон — гэта вельмі сур'ёзны дакумент, які датычыцца абсалютна кожнага грамадзяніна краіны, таму эксперыментываць, рабіць памылкі тут недапушчальна. Адпаведна, кожны закон павінен быць загадзя дакладна вывераны. У гэтым і заключаецца галоўная задача ўсіх Пастаянных камісій Савета Рэспублікі.

З такой «уводнай» пачаў сваё выступленне перад старшынёй сельскіх Саветаў дэпутатаў, што з'ехалі ў сталіцу на вучобу, старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па заканадаўстве і дзяржаўным будаўніцтве Яўген СМІРНОЎ.

Ён раскажаў, што з цягам часу сітуацыя ў грамадстве ускладняецца. І гэта звязана не толькі з эканамічнай сітуацыяй у канкрэтнай дзяржаве, але і з міжнароднай абстаноўкай у цэлым.

— Як ні круці, а сёння, у перыяд глабалізацыі, існаваць адной краіне адасоблена немагчыма. Не вытрымае — ні вялікая, ні маленькая дзяржава, — патлумачыў выступоўца. — Выканаць асноўную задачу — забяспечыць належны парадак і паступальны рух наперад у сваім развіцці — адной дзяржаве выключна складана. Адсюль — блок, інтэграцыйны аб'яднанні і іншае. Адны з іх вытрымліваюць правы на дзяржаўнасць, іншыя — не. А заканадаўства працягвае прытрымлівацца свайго галоўнага прынцыпу — мабільнасці. Яно не можа заставацца, яно павінна развівацца і адпавядаць таму часу, які прызначана рэгуляваць.

Народ заўсёды хоча жыць лепш, чым ён жыве. І гэта абсалютна нармальна. Часам атрымліваецца, што адна краіна жыць лепш, другая — горш, таму за аснову трэба браць прынцып параўнання. Толькі ў параўнанні пазнаецца ісціна (а зусім не ў спрэчцы). Зыходзячы з гэтага, мы ўсе законпраекты аналізуем на прадмет адпаведнасці міжнароднаму праву. Мы падпісалі абсалютна ўсе канвенцыі і ў нас усюды прапісана: у выкладку, калі нацыянальнае заканадаўства не адпавядае міжнароднаму праву, дзейнічае міжнароднае права.

Яўген Смірноў нагадаў, што не так даўно былі прыняты два важныя для нашай краіны дакументы — закон «Аб масавых мерапрыемствах у Рэспубліцы Беларусь» і зменненні ў Крымінальнаму кодэксу ў сувязі з прыняццём гэтага закона. Па словах Яўгена Аляксандравіча, нагодай для прыняцця гэтага дакумента паслужылі нядаўнія падзеі ў Афрыцы.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

ПАД ЗНАКАМ ДАПАМОГІ

Наталля КУЛАГІНА і Ірына АБМЁТКА.

Сёння па ўсёй краіне ў сельскай мясцовай для дапамогі пенсіянерам працуюць больш за семдзсят мабільных брыгад, якія аказваюць сацыяльныя паслугі дома. Распяваць і перанесці дровы, прынесці вады, дапамагчы па гаспадарцы — дзякуючы новай форме працы тэрытарыяльныя цэнтры сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва дапамагаюць нават тым, хто жыве ў самых далёкіх кутках рэгіёнаў.

ТЫЯ, ХТО ЗАМЯНЯЕ СЯМ'Ю

Адзін дзень з жыцця мабільнай брыгады сацработнікаў

Марына БЕГУНKOBA

На Лагойшчыне дзевятнаццаць бабур і дзядуляў кожную сераду і чацвер чакваюць «сваіх памочнікаў». Радыус абслугоўвання дзюх мабільных брыгад — сто чатыры кіламетры. Сацыяльнаму работніку ў адзіночку пераадолець такую адлегласць немагчыма.

Раіца ў мабільнай брыгады, якая, дарэчы, складаецца з чатырох чалавек, пачынаецца з заказаў — медыкаменты, прадукты, аплата паслуг ЖКГ, паштовыя паслугі. Сёння разам з сацыяльнымі работнікамі Ірына Абмётка, Тацяня Каптур, Наталля Кулагіна і кіроўцам Мікалаем Арэф'евым прыедзем больш за сто кіламетраў і наведваем вострую хату.

Перад выездам забягаем у аптэку — месца, якое сацыяльныя работнікі наведваюць часцей за ўсё. «Хварэць зараз эканамічна нявыгадна, лекі ў два-тры разы падаражалі», — разглядаюць жанчыны вітрыны. І набіраюць шмат лекаў.

Першы пункт — вёска Берагі, што за дванаццаць кіламетраў ад Лагойска: нячэ надзеда ад горада, але дабрацца сюды нямала. Пакуль едзем, брыгада абмяркоўвае працоўныя пытанні — каму што трэба зрабіць, пра што спытаць, што запісаць-запомніць. У вёсцы жыюць адразу дзве «нашы» бабуркі. Пад'язджаем да першай хаты. Мае спадарожніцы спрытна пераапрацоўваюць і ўжо носяць дровы ў хату, Мікалай Арэф'еў бярэ бідоны і едзе па ваду — воданепарная вежа знаходзіцца на другім канцы вёскі. «Бывае, зімой так падмерзне, што прыходзіцца прывозіць ваду з Лагойска ў бутэльках», — адзначае Мікалай Мікалаевіч.

А вось Ядзвігу Юльянаўну нядаўна наведвалі родныя, таму ваду і дровы насіць не трэба, затое падмесці падлогу, павытрасваць палавікі, ды і проста паразмаўляць, даведацца пра здароўе — неабходна. Бывае, людзі адмаўляюцца ад сацыяльнага абслугоўвання, але просяць — «вы

толькі забягайце, не забывайце!»

У асноўным сацработнікі наведваюць вясковыя жыхароў у адзін і той жа час, але бывае, затрымліваюцца, — тады адразу тэлефануюць. І чуюць ад сваіх падпечных: «Толькі б ты, дачушка, не захварэла!»

— Яны заўсёды радуецца, і нават падзякуюцца да прыходу, напрыклад, вады нагрэтую, — усміхаецца Ірына Абмётка.

Сацыяльны работнік — гэта і ўрач, і бухгалтар, і псіхолог (ды яшчэ які!) у адной асобе, спіс прафесій можна працягваць да бясконцасці. Ды вось толькі не прывыклі нашы людзі да таго, каб ім «чужыя» дапамагалі.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

Тацяня КАПТУР са свайго падпечнага.

НОУ-ХАУ

50 метраў страусінай каўбасы, альбо Падсобная гаспадарка нам жыць дапамагае

Ілона ІВАНОВА

Вольга і Іван Нерушы з аграгарадка Баравіца Кіраўскага раёна — руплівыя гаспадары, якія без шкадавання памылі калісьці горад на вёску. Цяпер яны развядзюць страусаў і збіраюцца зрабіць страусіную шашлык фірменнай стравай сваёй будучай прадарожнай кавярні. А ўсё пачыналася з падсобнай гаспадаркі, якую ў гэтых мясцінах лічаць асновай сельскага жыцця.

ВЫГАДНЫЯ СТРАУСЫ

Іван Неруш родам з Кіраўшчыны, але працаваў на Поўначы і нават узначальваў службу бяспекі нафтавай кампаніі. Ён і цяпер апрацаваў у вайсковым стылі, і такое ўражанне, гатовы аддаваць каманды, аднак — толькі ў межах уласнай падсобнай гаспадаркі.

— Каля я вярнуўся ў Беларусь, у горадзе было жыць

няк сумна: праца — дом, па адным маршруце штодня, — тлумачыць Іван. — Тады мы сталі шукаць такую вёску, каб там былі школа, крамы, дарога, усё камунікацыі. Вось і набылі хату ў Баравіцы. Тут усё было закінутае, але мы за некалькі гадоў навялі парадак, расчысцілі ўчастак і вырашылі сур'ёзна заняцца падсобнай гаспадаркай.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

ТЭМА ДНЯ

СЕМ РАЗОЎ АДМЕРАЙ...

Старшыня Магілёўскага абласнога Савета дэпутатаў
Уладзімір Панцоўкаў раскажаў, за што любіць сваю працу

Наталля КАРПЕНКА

— Магчыма, дзесьці працаваць лягчэй, затое ў нашай «сферы» больш цікава: няма вузкасці, аднастайнасці, кожны наступны дзень не падобны на папярэдні. Пытанні разглядаюцца самыя розныя, рэзагаваць трэба хутка, пры гэтым увесь час пашыраецца кола зносін, — сказаў ён.

Дарэчы, ніхто з прысутных і не збіраўся з гэтым спрачацца. На сустрэчу са старшынёй Магілёўскага абласнага, арганізаваную Інстытутам дзяржаўнай службы Акадэміі кіравання і Саветам па ўзаемадзейнічэнні мясцовага самакіравання, прыйшлі ўсю калегі — старшыні сельскіх і пасялковых Саветаў дэпутатаў з розных рэгіёнаў краіны. Многія з іх абраў на сваю пасаду не так даўно, але паспелі ўжо сутыкнуцца з праблемамі кіравання тэрыторыяй. Тым больш цікава было паслухаць, як вырашаюцца аналагічныя пытанні ў Магілёўскай вобласці.

Вучыцца...

самадастатковасці

— Зразумела, кожны рэгіён мае сваю спецыфіку. Каб, што называецца, «зверыць гадзіннікі» і вызначыцца з прыярытэтамі, у свой час мы правялі сацыялагічнае даследаванне, папярэдніе раздзелаў анкеты не толькі старшынёй сельскіх, гарадскіх і раённых Саветаў дэпутатаў, а таксама і актывістам тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання. У выніку на першае месца з абсалютным адрывам выйшла праца па добраўпарадкаванні тэрыторыі, на другое — сацыяльная праца з усімі катэгорыямі насельніцтва, на трэцяе — забеспячэнне грамадскага правапарадку. На чацвёртым месцы аказалася жыллёва-камунальны «блок», які ўключаў у сябе перадачу водаправодных сетак, дарог, калодзежаў і іншых аб'ектаў на баланс спецыялізаваных службаў. І, нарэшце, на пятым — дапамога ўласным

падошным гаспадаркам. Апошні кірунак, дарэчы, нам ніхто не прызначыў і не навязаў, але лішкі малака і мяса з сельскіх падворкаў, хочам мы таго ці не, «ляжаць» на нашых плячах. Вось, зыходзячы з такіх прыярытэтаў, мы і працуем.

Акрамя гэтага лічу, што ў кожным рэгіёне, раёне, сельсавеце і нават вёсцы павінна існаваць нейкая свая адметнасць — тое, чым твая мясцовасць адрозніваецца ад усіх астатніх. Умоўна кажучы, гэта можа быць вышыванне ручнікоў па старадаўнім тэхналогіі ці крынічка са сваёй легендай, або саломаллянецца, або яшчэ нешта... Калі ж мне кажуць, што, маўляў, «нічога такога ў нас няма», пачынаю пытацца: чаму не шукаеце? Каб быць самадастатковымі, каб мець свой твар, такія рэчы трэба шукаць. А знайсці, абагульніць вопыт і перадаць яго іншым. У тым жа Слаўгарадскім раёне навучыліся вырошчваць чыстую гародніну: памідоры, агуркі, бульбу... Цяпер нават замежныя цікавіцца: як можна атрымаць такія высакакасныя прадукты ў рэгіёне, які пацяраў ад чарнобыльскай катастрофы?

Чытайце электронную пошту

— Летась два нашы раёны, Касцюковіч і Краснапольскі, сталі пілотнымі па ўкараненні аўтаматызаванай інфармацыйнай сістэмы АІС «Мясцовыя Саветы дэпутатаў». Сёння пераважная большасць сельскіх Саветаў вобласці (усюго іх 185) мае па два камп'ютары. Да прыкладу, старшыня Кіраўскага райвыканкама не прымае ад падпарадкаваных яму структур ніякіх дакументаў на папярковыя носьбітах... Я сам увесь час карыстаюся электроннай поштай — за апошнія паўгода адправіў ад сілы 2—3 папярковыя паштункі. Райсаветы атрымліваюць усё нашы рашэнні, распараджэнні і рэкамендацыі выключна ў электронным варыянце. Гэта хутка і зручна. Скажам, які толькі ў вобласці павялічылася колькасць пахараў за смяротных выходамі — па дапамозе курэння ў

ложку ў нецярпым стане — мы адразу ж паўсюдна разаслалі распараджэнне: для выпраўлення сітуацыі стварыць на месцах мабільныя групы. У такую групу ўваходзіць звычайна некалькі чалавек: работнік сельвыканкама, староста, участковы інспектар, прадстаўнік раённага аддзела па надзвычайных сітуацыях, магчыма, нехта з медыкаў ці сацыяльнага службы... Такія групы пазатпа, паступова абслугоўваюць кожны дом у сельскіх населеных пунктах, выяўляюць парушэнні, праводзяць прафілактычныя гутаркі, калі неабходна, аказваюць дапамогу грамадзянам.

Далікатная справа

— Некалькі гадоў таму вучоныя з Нацыянальнай акадэміі навук, вывучаючы пытанне адміністрацыйна-тэрытарыяльнага дзялення, прыйшлі да высновы: колькасць жыхароў у сельсавеце не павінна быць меншай за 2 тысячы, а межы сельсавета (у аптымальным варыянце) павінны супадаць з межамі сельгаспрадпрыемства — толькі пры такой умове можна гаварыць пра «аддачу» ад тэрыторыі, пра яе эфектыўнае развіццё.

Мы для сябе прынялі дакладнае рашэнне: на першым этапе ў добраахвотна-рэкамендацыйнага парадку паспрабаваць адсыць ад сельсаветаў з колькасцю насельніцтва да 1 тысячы. А для гэтага некаторыя з іх аб'яднаць. 17 раёнаў з 21 заявілі, што маюць намер праводзіць такую працу. І мы зноў стварылі мабільныя групы — каб яны сустрэліся літаральна з кожным жыхаром у кожнай вёсцы, патлумачылі мэту нашага рашэння, паслухалі меркаванні людзей. Бо аб'яднанне сельсаветаў — справа вельмі складаная, далікатная. Тут дробязь няма. Не паспееў да кагосьці дабегчы — адразу скарга, які гэта адбылося ў Чавускім раёне. Мы адтуль атрымалі зварот, які падпісала амаль 70 жыхароў з 8 вёсак. І я вярнуў дакументы па аб'яднанні гэтых сельсаветаў назад, каб мясцовыя ўлады зноў сустрэліся і пагаварылі з людзьмі.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

НА ВІЦЕБШЧЫНЕ ПАТАННЕЛІ ЛЕКІ

На падставе адпаведнага распараджэння Віцебскага аблвыканкама прынята рашэнне аб зніжэнні рознічных коштаў на 10 працэнтаў на больш чым 1

СЕМ РАЗОЎ АДМЕРАЙ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)
 Аб'яднанне сельсаветаў мы праводзім будучым, але вельмі асцярэжна, акуртна, кіруючыся прыняцямі «сем разоў адмерай і не нашкодзь!» У тым жа Краснапольскім раёне засталася ўсяго адна гаспадарка, а васьм сельсаветаў на тэрыторыі 5. Натуральна, і ў гэтым раёне, і ў іншых неабходна разумная аптымізацыя.

«Фільмы» для дарослых
 — Некалкі слоў пра спаборніцтва. Сам дух, агеньчык спаборнасці зарадзіў у нас на ўроўні раёнаў яшчэ пры ранейшым губернатарах. Потым спаборніца паміж сабой пачалі гаспадаркі, вёскі і сельсаветы. Раней, калі апшэныя знаходзіліся ў занябданым стане, пра гэта не маглі быць і гаворкі. Але пасля таго, як быў прыняты выдому Указ № 21, сітуацыя памяншалася. У 2008—2009 гадах на матэрыяльна-тэхнічнае забеспячэнне органаў пярвічнай улады, прывядзенне ў парадак адміністрацыйных будынкаў сельвыканкамаў мы накіравалі 15 млрд рублёў. Для ўсіх закупілі камп'ютары, тэлевізары і капіравальныя апараты. Набылі спачатку 62, а потым яшчэ 26 новых аўтамабіляў. Я ўжо не кажу пра колькасць адрамантаваных дахаў, замененых вокнаў і дзвярэй... Гэта дазволіла спаборніцаў у сваёй катэгорыі і пярвічнаму звяну ўлады. Напрыклад, Глушанскі сельсавет Бабруйскага раёна, заняўшы 1-е месца ў такіх спаборніцтвах, атрымаў гра-

50 метраў страусінай каўбасы

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)
 Жонка Неруша Вольга — маладая жанчына, сціплага і з выгляду кволая. Але ж на працяваных рукі сведчаць, што яна на сваім падворку — зусім не выставачная, а сапраўдна гаспадыня. Яна з Іванам пазнаёмілася выпадкова, у роднай Свядроўскай вобласці: у 19 гадоў прыгожая дзяўчына пайшла замуж і паехала за ім.
 — Гэтая краіна для мяне — як другая маці, і нават больш родная, — гаворыць Вольга. — Таму што тут у нас усё пабудавана, зроблена сваімі рукамі.
 Нерушы — гаспадары перадавыя, таму трымаюць, акрамя ўсяго іншага, в'етнамскіх свінак і страусаў. Усё гэта робіцца не для любавання экзатычнымі жывёламі, а для атрымання прыбыткаў.
 — Чыпа, Борка! — кліча Іван, зайшоўшы ў хлеў. Там, дзе беларускія сяляне звычайна трымаюць кароў, у Нерушаў стаяць высачэжныя птушкі. Галовы дастаюць да столі, і каб госці змаглі разгледзець страусаў, іх выпускаюць у загон. Птушкі носяцца пад халодным дажджом, і іх гульні пад гучны клікат танцамі не называе — хутчэй бойкай.
 — Таму што яны — «хлопчыкі», — смяецца гаспадар. — Мы закупілі страусенят у заходняй Беларусі: іх было болей за дзясятка, і ўсе аказаліся хлопчыкамі. Калі яны маленькія, разабрацца, які птоп, цяжка. Толькі потым стала ясна: «хлопчыкі» маюць чорна-белае пер'е, а «дзяўчыны» — шэрае. І мы, на жаль, маем толькі «хлопчыкаў».
 Што ж рабіць з аднаполым страусіным статкам? Абмяняцца з іншымі гаспадарамі складана: незразумела, якім чынам можна перавезці ў іншае месца высокую птушку вагой у 80 кілаграмаў. Нерушы думалі не проста гадаваць птушак на мяса, заняцца іх развядзеннем. Пакуль не атрымаўся, але гэта не значыць, што страусіная справа ў Баравіцкім раёне будзе мець працяг.
 — Страусы пераборлівыя ў ежы — як гусакі, ядуць траву ды камбікорм, і не вельмі шмат, — тлумачыць Іван пра выгады ўтрымання птушак. — Калі раёнаўоўцаў з каровамі, то выдаткі меншыя. У нас быў дзясяткаў страусаў, але калі б было столькі кароў, яны б нас з'елі — фінансава. Аднак і збыту страусінага мяса ў Беларусі пакуль не знайшоў, нават па інтэрнаце. Яно, можа, называлася альбо нятаннае? Жо, беларусы яшчэ не гатовыя для гэтага мяса?

Хатняя страусіная каўбаса ў Нерушаў сёлета атрымаўся... доўгая — 50 метраў. Робіцца яна па звычайным вясковым рэцэпце «пальцам пханай» каўбасы: толькі замест звычайнай свініны — новая перадавая страусіная. Зімовыя запасы гэтага каўбаснага дзіва гаспадары паказалі: аказалася, што прадукт не падобны на курыны нават вонкава, а мае цёмна-чырвоны колер.
 — Страусы — справа клапатлівая, але яна таго каштуе, — лічыць Вольга. — Па-першае, мяса вельмі добрае і каларыйнае — адбуйныя і шашлык вельмі смачныя. Я нічога смачней у сваім жыцці не ела, нават наша дачка яго любіць. Па-другое, прыгожае страусінае пер'е. Так што, здаецца, «страусіная хваля» ў Беларусі не сыдзе так хутка.
 Таму Нерушы задумалі зрабіць прыдарожную кавярню: праз Баравіцу якраз праходзіць траса з Магілёва на Бабруйск. У такім разе не дзевяццацца шукаць рынкі збыту для страусінага мяса і іншых сельскіх прадуктаў харчавання, бо можна будзе гадаваць з іх смачныя стравы і падаваць наведнікам кавярні. Чаму б і не?
 Ужо цяпер на падворку Нерушаў з'явілася «трэніровачная пляцоўка» для будучай сямей-

най справы ў галіне грамадскага харчавання і сельскага адпачынку. Гэта альтанка з плешанай агароджай упрыгожана старымі вясковымі рэчамі: тут ёсць колы ад фурманкі, пазелянелыя гарлачыкі, іржавая металічная вага, і на асобнай паліцы — бутэлі з-пад віна, мясарубка і прас. А з-пад даху тут можна любавачца краявідамі, бо хата Нерушаў месціцца ў канцы вясковай вуліцы.
 — Мы хочам развесці тут яшчэ і фазану, каб зацікавіць палюўчыкаў, і гэта будзе выгадна, — расказвае пра перспектывы планы Іван. — Карацей, хочацца развівацца. Мы спадбуем, бо нешта трэба рабіць, каб забяспечыць і сваё цяперашняе жыццё, і будучае. Хочацца адчуваць радасць ад таго, што мы нешта зрабілі і пакінулі ў спадчыну наступнаму пакаленню. Дык няхай гэта будзе наша вялікая і ўзорная падсобная гаспадарка!
Фота аўтара.

ЛЮДЗІ ПРАЦУЮЦЬ ДЛЯ СЯБЕ

Старшыня Баравіцкага сельскага Савета дэпутатаў Вольга БАНДАРОВІЧ гаворыць, што падсобная гаспадарка Нерушаў вылучаецца менавіта з-за страусаў. Астатнія людзі традыцыйна трымаюць кароў, свіней, кураў і іншыя звычайныя птушкі.
 — Без гаспадаркі ў нас не жывуць, толькі за рэдкамі выключэннем, — запэўніла Вольга Васільеўна.
 Трэба прызнаць, кажа старшыня, што сёлета, на пачатку года, вяскоўцы больш актыўна сталі здаваць кароў.
 — Але цяпер гэты працэс спыніўся. Гэта найперш звязана з павелічэннем закупачнай цаны на малако. Сёння на малацо можна нядрэнна зрабіць, калі, зразумела, прыкладасці рукі да ўласнай гаспадаркі. Напрыклад, за здадзенае малако плацяць два разы на месяц, і калі чалавек трымае болей за 2 каровы, то зрабіць мільён — цалкам магчыма задача. Толькі працуй!
 Найбольш падсобных гаспадарак — у цэнтры сельсавета, у тым жа аграгарадку Баравіца, дзе жывуць найбольш людзі працаздольнага ўзросту. Набяваюць жывёлу і апрацоўваюць зямлю і зусім маладыя.
 — Ірына і Аляксандр Шпэтэва прыехалі ў гаспадарку па размеркаванні пасля заканчэння Горацкай сельскагаспадарчай акадэміі, — расказвае Бандаровіч. — Яна пакуль у відпуску па доглядзе дзіцяці, ён працуе ў жылвагадоўлі. Але ў гаспадарцы ўжо ёсць конь, карова, некалькі свіней, птушкі.
 Нягледзячы на тое, што цяпер у вясковых крамах можна набыць усё, што хочаш, кожная яхляная сям'я (асабліва дзе ёсць малыя дзеці) хоча мець свае прадукты харчавання.
 Але на ўскраінах сельсавета, дзе дазваляюць свой век састарэлыя вяскоўцы, якім больш за 70 гадоў, колькасць падсобных гаспадарак і жывёлы скарачаецца. Не таму, што людзі не хочуць яе трымаць — проста не могуць фізічна. Пенсіянеры і самі перажываюць з гэтай прычынай, але справіцца з жывёлай і агародам ім ужо не адна.
 — Аднак у цэлым колькасць кароў на тэрыторыі сельсавета застаецца стабільнай, і гэта мяне радуе, — каментуе старшыня. — Людзям ідуць насустрэч з набываннем сена і кармоў.
 Акрамя гэтага, у крамах можна замовіць любыя тавары, у тым ліку і камбікорм. Сельгаспрадпрыемства набывае цялят, і за гэта, у тым ліку, людзям выдзяляецца сена. Малако, мяса і іншая сельская прадукцыя набываецца ў сялян без праблем і па прымальных цэнах, што зусім не перашкаджае ім шукаць, дзе найбольш выгадна, і гандляваць сваімі прадуктамі прыватным чынам. У тым ліку і спажывецкае таварыства ў луюі краме прымае бульбу, цыбулю, яблыкі і ўсю іншую садавіну і агародніну, а таксама лясныя ягады і грыбы: для гэтага не трэба нават

выязджаць за межы сваёй вёскі і цягнуцца ў бліжэйшы горад на рынак.
 Людзі, якім патрабуецца канкрэтная дапамога, звычайна ідуць у сельвыканкам. Тых жа Нерушаў у Баравіцкім сельвыканкаме бачыць не часта: як сапраўднага працаўнікі, яны вырашаюць свае праблемы самастойна і хочучы, каб ім не перашкаджалі. Напрыклад, Іван Неруш звяртаўся да мясцовых уладаў, каб абмеркаваць магчымасць арэнды пустога дома для арганізацыі прыдарожнага сэрвісу.
 — У людзей ёсць стымул — яны працуюць на сябе, — падкрэслівае Бандаровіч. — І я не думаю, што далей сяляне будуць пазбаўляцца ад зямлі ці кінуцца збываць жывёлу. Скарачэнне колькасці кароў і падсобных гаспадарак магчыма толькі з-за старэння вёскі. Людзі тут прывучаны да працы, уцягнуты ў яе, гэта дае прыбытак для сямі.
 Калі ўзнікнуць праблемы з працоўнымі месцамі і добрымі заробкамі ў арганізацыях і на прадпрыемствах, падсобная гаспадарка можа стаць для чалавека асноўным месцам прыкладання сіл, якое даць сродкі для існавання.
 — А самае дзейснае заахоўчванне сялян у справе пашырэння падсобных гаспадарак — гэта нармальныя закупачныя цэны, — гаворыць Вольга Бандаровіч. — Каб выдаткі кампенсаваліся і перакарваліся добрым прыбыткам ці хача б выходзіла, як кажучы вяскоўцы, «тое на тое». Каб не згасала жаданне працаваць для сябе і людзей.

Чытайце тое, што падпісваеце
 — У мяне ёсць два нататнікі. Адзін прызначаны для так званых «дарожных» запісаў — у ім я занатоўваю усё самае цікавае, што бачу ў паездках. А другі называецца «праца над памылкамі» — туды я занашу ўсе «перлы», якія нярэдка сустракаюцца ў пасланнях старшыні Саветаў пярвічнага ўзроўню. Некаторыя з кіраўнікоў пярвічнага ўладнага звяна — асабліва тыя, хто працуе даўно — не зусёды чытаюць тое, што прыносяць ім на падпіс падначаленыя. А дарэмна — там часам такое панісана... Спачатку смяюся. Потым вяртаю паперку назад з просьбай пераарабіць і даслаць паўторна. Так што чытайце тое, што падпісваеце, каб не здаралася канфузаў.

Тыя, хто замаяня сям'ю

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)
 — Лічыцца, што гэта сорам! — кажа Наталія Кулагіна. — Лічыцца, што калі дзеці наведваюць старых раз на тыдзень, дык і абдыцца тыя без сацыяльнага абслугоўвання. Але розныя ж сітуацыі бываюць. Мы прыедем, дапаможам, пагаворым... Колькі разоў было, што адразу ж бабукел «па хуткай» у бальніцу адпраўлялі. І грошы за нашы паслугі невялікія — каля 7 тысяч беларускіх рублёў у месяц.

Тым часам мы мінулі Астрошыцы. У Малаінаўцы заходзім у чарговую хату.
 — Мужчынка, дапамажы мне, калі ласка, там дзірку зарыць трэба, а то бульба верне, — ласкава просіць Ядвіга Вікенцьеўна Мікалая Арэф'ева.
 — Ну пойдзем, паглядзім, што можна зрабіць! — гучна адказвае ён.
 — Калі чалавек добры, дык без усялякіх пытанняў усё яму зробім, нягледзячы на тое, уваходзіць гэта паслуга ў спіс ці не. Бо ўсё ж павінна быць па-людску, — у адзін голас кажучы сацработнікі. — Але час ад часу здараецца наадварот: чалавек лічыць, што ты яму абавязаны назаўсёды... Па законе дзеці абавязаны ўтрымліваць сваіх бацькоў, а мы проста дапамагам і даём парады. Значна часцей, безумоўна, людзі кажучы «дзякуй».
 На чатырох чалавек з бригады агульны стаж работы ў гэтай сферы — каля трыццаці гадоў. Таму падзяліцца сваім вопытам і парадамі можа кожны.
 — Складанасці былі і будуць, але праходзіць месяц-другі, і ўсё забываецца, — распавядае Тацяна Кантур. — Вось у мяне ёсць бабўлька, якая чатыры гады таму паехала жыць да дзцяці ў Мінск, а ўсё роўна кожны год віншуе мяне з днём народзінаў, не забывае!
 — Самыя дарагія і каштоўныя для нас словы — «Дай вам Бог здароўя!» — дадае Наталія Кулагіна.
 Дай вам Бог здароўя!
Фота аўтара.
 Лагойск—Берагі—Астрошыцы—Малаінаўка—Сялец—Лагаза—Новае Жыццё.

Рыхтуй прадпрымальнікаў са школы...

Пра тое, што ў школах Міншчыны з верасня гэтага года выкладаюць асновы прадпрымальніцкай дзейнасці, наш журналіст упершыню пачуў на вясенняй сесіі абласнога Савета дэпутатаў, прысвечанай пытанням развіцця малага бізнесу ў рэгіёне. Ідэя цудоўная — знаёміць вучняў старэйшых класаў з асновамі эканомікі, у прастай, даступнай форме расказваць, як арганізаваць сваю справу, з чго пачынаць, які абраць інструмент і г.д.
 Паводле слоў намесніка начальніка ўпраўлення адукацыі Мінбальвыканкама Галіны Казак, асновы эканамічнай дзейнасці ў школах сёння з'яўляюцца адным з факультатываў, які вучань выбірае сам. Рабіць «Асновы» дысцыплінай, абавязковай для агульнага навучання, немэтазгодна, паколькі, як сведчыць статыстыка, у свеце толькі 3-5% людзей маюць схільнасць да эканамічнай дзейнасці. Галоўнае — своечасова заўважыць такую «іскрыну» ў маладога чалавека, «раздзьмуць» яе, даць развіцця задаткам будучага прадпрымальніка. Варта адзначыць, што план правядзення эканамічных факультатываў папярэдне быў узгоднены са старшынёй абласнога Савета па развіцці прадпрымальніцтва Сяргеям Навіцкім. Гэта значыць, што школьнікі атрымаюць не проста «голю» эканамічнаю тэорыю, а пазнаёмляцца і з практычнымі напрамкамі прадстаўнікоў айчыннага малага і сярэдняга бізнесу.
 Сёння факультатывы па асновах эканамічнай дзейнасці наведваюць крыху

больш за 4 тысячы школьнікаў 9-11 класаў Міншчыны, з іх 1,5 тысячы вучацца ў сельскай мясцовасці. Праводзяць заняткі самі школьныя настаўнікі, але для таго, каб выкладаць новую дысцыпліну, ім самім спачатку неабходна было яе засвоіць. Для гэтага, па-першае, абласны інстытут развіцця адукацыі арганізаваў пэдагогічнае навучанне выкладчыкаў па азначаным кірунку; па-другое, настаўнікі атрымалі на рукі адпаведныя метадычныя дапаможнікі.
 — Мы распрацавалі яго сумесна з прадстаўнікамі бізнесу вобласці, — патлумачыла Галіна Казак. — Там ёсць уся неабходная інфармацыя адносна правядзення заняткаў. У дапаможніку закрануты самы шырокі спектр пытанняў — у прыватнасці, псіхалагічныя аспекты прадпрымальніцкай дзейнасці (як быць пасляхоўным, мастацтва абычходжання з грашыма), юрыдычныя аспекты (што такое дагаворныя абавязкі і г.д.), эканамічныя аспекты (рынак, маркетынгавы аналіз) і інш. Мы выкладаем азы прадпрымальніцтва на ўзроўні, даступным для падлетка.
 Толькі факультатывамі «прадпрымальніцкі» лікбез для школьнікаў на Міншчыне не абмяжоўваецца. Упраўленне адукацыі, абласны камітэт эканомікі і інкубатар малага прадпрымальніцтва Мінскага раёна за перыяд з верасня па лістапад сумеснымі мераваннямі правялі шэраг семінараў-прадстаўніцкіх «Асновы бізнесу і механізмы ўключэння моладзі ў прадпрымальніцкую дзейнасць» для 3,2 тысячы наву-

чанцаў. У рамках семінараў абавязкова ладзілася і прэзентацыя дапаможніка «Асновы прадпрымальніцкай дзейнасці для моладзі», распрацаванага бізнэсменамі-практыкамі.
 Само выданне заслугоўвае больш лінійнай увагі: гэта салідная, добра ілюстраваная кніга, якая ў лёгкай, збаўляльнай форме падае неабходную інфармацыю. Яе змест разлічаны на самае шырокае кола чытачоў.
 Паводле слоў Галіны Мікалаеўны, экзампляры новага дапаможніка атрымалі бібліятэкі ўсіх устаноў адукацыі вобласці.

 Ужо некалькі гадоў пры Цэнтры сістэмных даследаванняў праблем моладзі БДУ працуе Школа менеджменту і прадпрымальніцтва для моладзі. Гэта першы ўнікальны досвед у рэспубліцы.
 — Мы — упраўленне адукацыі і БДУ — аб'яднаны намагаюцца і стварылі такую цікавую школу, — расказала Галіна Мікалаеўна. — Летас навучанне ў ёй пайшло 27 вучняў з Мінскага, Валожынскага, Барысаўскага, Стаўбужскага, Дзяржынскага і Маладзечанскага раёнаў.
 Напачатку суды запразлілі дзейнай толькі з нейкага аднаго раёна. Потым «геаграфія» пашырылася на ўсю вобласць. На вучоbach запрашаюцца выключна сельскія дзеці, якім даюць магчымасць атрымаць у сталіцы веды па асновах прадпрымальніцтва. Заняткі праходзяць у БДУ па суботах і нядзелях. Вучоbach платная, але, як падкрэсліла Галіна Казак, кошт навучання дэ-

макратычны і даступны для большасці беларускіх сем'яў.
 Сёлета ў школе набрана новая група — 25 вучняў з 8 раёнаў вобласці. Усяго з 2007 года 70 сельскіх вучняў Міншчыны атрымалі сертыфікаты аб заканчэнні школы менеджменту.
 — Мы робім стаўку на вясковую моладзь, паколькі наш рэгіён — у асноўным сельскі. Замцаўваючыся на сваёй малой радзіме, учарашнія вучні, выпускнікі школы менеджменту і прадпрымальніцтва, змогуць арганізаваць уласны бізнес, а гэта — новыя працоўныя месцы, падаткі ў бюджэт, цікавае інвестараў і г.д.
 У красавіку 2011 года 20 нашых юнакоў, слухачоў школы менеджменту, прадставілі свае бізнэс-праекты «Уласная справа». На прэзентацыі прысутнічалі старшыня Савета дырэктараў групы кампаній «Прэмія», які адзначаў сацыяльную значнасць і эканамічную абгрунтаванасць многіх праектаў школьнікаў сталічнага рэгіёна.

 Кожны год у вобласці праводзіцца конкурс вучнёўскіх даследчых работ. Летас у яго рамках упершыню была створана секцыя «Эканоміка і бізнэс-планаванне», а сёлета работы, выставленыя ў гэтай секцыі, адзначыла бізнэс-журні — зноў жа пад кіраўніцтвам старшыні Савета па развіцці прадпрымальніцтва пры Мінбальвыканкаме Сяргея Навіцкага. Асноўнымі патрабаваннямі, якія прад'яўлялі да работ члены журы, былі актуальнасць тэмы даследавання для сучаснага рынку, магчымасць яго практычнага прымянення і эканамічная

«Заканадаўства павінна адпавядаць свайму часу»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)
 — Калі дзяржава губляе ніці кіравання, ніякай дэмакратыі быць не можа, ідзе проста знічэнне дзяржавы. Усё гэта мы пачылі на прыкладзе краін Афрыкі, дзе адбыліся «каляровыя» рэвалюцыі. Сёння ў эканамічным плане яны ўяўляюць паўразрушаныя пустыні, дзе на кожным кроку парушаюцца правы чалавека. І мы вымушаны былі ініцыяваць заканадаўства, якое стала — падкрэсліваю — не больш жорсткім, а больш дэталізаваным. Асабліва ў плане правядзення масавых мерапрыемстваў. Усё, што было прапісана там новага, гэта забарона, якая існавала і раней, а цяпер яна прапісана катэгорычна, і за парушэнне гэтай нормы прадгледжана крывінальнае спяганне. А менавіта: забарона атрыманне грошай

з-за мяжы на падтрымку структур, якія супрацьдзейнічаюць існуючай уладзе... Толькі тая дзяржава заслугоўвае ўвагі, якая ў стане сябе абараніць.
 Сёння ў заканадаўстве мы не імкнёмся ўсё перапрацаваць. Такі «заканадаўчы сверб» увогуле не ўласцівы для дзяржавы, якая сябе паважае. Трэба шліфаваць і да канца выкарыстоўваць тое, што ёсць, падраўляць, дапаўняць. Мы прытрымліваемся менавіта такой канцэпцыі.
 Юген Смірнёў падкрэсліў, што найбольш эфектыўным з'яўляецца закон прамого дзеяння, «не абіяжараны» падзаконнымі актамі і растлумачэннямі. На жаль, у нас яшчэ не атрымліваецца прыйсці да гэтага, адзначыў ён. У выніку ў краіне дзейнічаюць дзясяткі тысяч заканадаўчых актаў, што вельмі ускладняе іх успрыманне.

Филиал «Центр «Белтехинвентаризация»

- ❖ Оценка оборудования и транспортных средств
- ❖ Оценка недвижимости и сетей всех форм собственности
- ❖ Независимая строительная экспертиза

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ЧТПУП «ДОНАПРИС»

№ лота	Наименование объекта	Начальная цена продажи, бел. руб. (с НДС)	Сумма задатка, бел. руб.
1	Объект недвижимости капитальное строение общей площадью 325,2 кв.м – Здание специализированное для ремонта и технического обслуживания автомобилей, наименование – механические мастерские. Земельный участок – 0,5541 га. Целевое назначение земельного участка – земельный участок для содержания и обслуживания зданий и сооружений механических мастерских.	99 436 728	9 943 673
Адрес объекта продажи: г. Речица, ул. Молодежная, 5/14			
Срок подачи заявления	До 17.00 16 января 2011 г. по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2		
Дата, время, место проведения аукциона	17 января 2011 г. в 11.00 по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2, Гомельское областное управление		
Номер р/с для перечисления задатка	Р/С 3012105618108 в РД № 700 «БПС-Сбербанк», код 369, УНП 102353509		
Условия пользования	Объекты продаются в собственности		
Условия продажи	Цены указаны с НДС. Шаг аукционных торгов – 5%. После подписания протокола о результатах аукциона с участником, ставшим победителем, в течение 10 календарных дней будет заключен договор купли-продажи. Стоимость объекта продажи, сформированная в результате аукциона, должна быть выплачена продавцу в течение 20 календарных дней с момента подписания договора купли-продажи.		
Дополнительная информация по тел.: (0232) 75 06 61, 75 06 63 (факс).			

МЕСТНОЕ САМОУПРАВЛЕНИЕ

РЕГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдана Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Установа «Рэдакцыя газеты «Звязда»

Галоўны рэдактар
КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.
Адказная за выпуск **КАРПЕНКА Наталля.**
 Грамадскі савет: **НАВІЦКІ Г.В.**, старшыня Пастаян-

най камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні; **БАЙКОЎ В.М.**, старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце; **БІДУЦАЎ А.А.**, старшыня Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў; **СЦЕПАНЕНКА А.М.**, адказны сакратар

Савета па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання пры Саеве Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь; **ПРЭДКА С.У.**, старшыня Ваўкавыскага раённага Савета дэпутатаў Гродзенскай вобласці; **МАКСІМЕНКА С.А.**, старшыня Азярыцка-Слабадскага сельскага Савета дэпутатаў.
АДРАС РЭДАКЦЫІ: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН: 292 21 03;
 e-mail: info@zvzyazda.minsk.by
 Газета адрэдавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларусы Дом друку». ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79.
 Тыраж 33.380. Нумар падлісны ў 19.30 14 снежня 2011 года.

«УВАЙСЦІ» І «ВЫЙСЦІ» З НАВАГОДНЯГА СВЯТА

СУМЕСНА з радыёстанцыяй «Мір» наша газета правяла «прамую лінію» па тэме падрыхтоўкі да калядна-навагодніх свят. Каб сапраўды адчуць і прыемна перажыць свята, дый любы адпачынак у прынцыпе, неабходны, як вясвятляецца, не толькі фінансавыя траты, але і адпаведны эмацыянальны настрой. Што ж, будзем настроівацца. З дапамогай урача-псіхатэрапеўта 1-й кваліфікацыйнай катэгорыі Мінскага гарадскога цэнтру памежных станаў Аксаны БЯЛАН, якая адказала на пытанні не толькі карэспандэнтаў радыёстанцыі «Мір» і газеты «Звязда», але таксама і на пытанні слухачоў і чытачоў.

«Мір»: З чым звязаны наш прыгненчаны стан у асенне-зімовы перыяд?
— У гэты час змяняецца працягласць светлага дня. Большую яго частку мы знаходзім у цемры, а значыць, у нас выпрацоўваецца больш такога рэчыва, як мелатонін. Яно і пагаршае настрой, зніжае актыўнасць. Як гэтага пазбавіцца? Памяшканне, у якім мы працуем, павінна быць добра асветленам. Неабходна болей гуляць на вуліцы, паколькі, нягледзячы нават на пахмурнае надвор'е, там усё роўна больш святла, чым у памяшканнях... Наогул трэба сказаць, што чалавек здольны добра прыстасоўвацца, а таму ў надыходзе восені і зімы ніякага трагізму няма.

«Мір»: Сапраўды, ёсць тыя, хто нават любіць зіму, аднак ёсць тыя, хто пакутуе ўвесь гэты час і ўпарта чакае лета...

— Людзі, звычайна настроены на лірычны лад, спакійна будучы стаяцца да спакою ў прыродзе. Ім будзе падабацца назіраць за тым, як падае лісце з дрэў і кружацца першыя сніжыны... А воў людзі больш актыўныя сапраўды любяць буйства фарбаў, жывасць прыроды...

«Мір»: Я, напрыклад, ведаю людзей досыць пасіўных, але ўсё роўна не задаволены прыродным спакоям і холадам...

— Такім асобам варта рэкамендаваць павучыцца ў тым, хто знаходзіць прыгажосць у восені і зіме, даведацца, што такога апошня адправаецца для сябе ў спакой і холадзе, паспрабаваць узяць гэта на ўзбраенне... Акрамя таго, з холадам жа не так складана і змагацца — можна прымаць цёплыя ванны, хутацца ў коўдру, наведваць салярыі. А можна нават нічога гэтага не рабіць — проста напуючыцца ўспамінамі пра лета. Дастаткова праглядзець свае фота, відэазадымкі, паглядзець перадачы, у якіх ёсць цёплыя, дзе лета — галоўны герой. Такім

чынам мы пераносімся туды і ствараем унутры сябе задавальненне, станоўчыя эмоцыі, добры май дзень пачаўся. Не будзем забывацца, што на 80 працэнтаў настрой заўсёды залежыць канкрэтна ад нас саміх.

«Мір»: Можа быць, пэўна ежа таксама спрыяе стварэнню добрага эмацыянальнага зараду?

— З ежай усё не так адназначна. Як вядома, у такіх выпадках размова ідзе пра вугляводы і бялкі, якія павышаюць узровень сератоніну. Але я рэкамендавала б засяродзіцца не на насычанні страўніка, а на атрыманні задавальнення ад візуальнага сузірання прадукту, яго паху, тэрма вучыцца лавіць радасць ад невялікай порцыі.

«Мір»: Дапусцім, чалавек трапіў «у палон» зніжанага настрою, знаходзіцца ў найбольшым псіхазмацэянальным стане. Як не прапусціць пагаршэнне сітуацыі?
— Самыя першыя, простыя прыкметы — гэта калі чалавек пакрысе пачынае здраждваць сваім добрым звычкам. Напрыклад, раней ён рана паднімаўся і прымаў душ, а цяпер спат ленавацца... Калі гэта адзін дзень ці нават тыдзень, то тут нічога страшнага няма. Можна дазволіць сабе паленавацца. Іншая рэч, калі паступова нам не толькі не хочацца прымаць душ, але выконваць нейкія хатнія справы, кантактаваць з наваколнымі, знізілася і эфектыўнасць нашай работы... Гэта ўжо больш трывожныя прыкметы.

«Мір»: Увясце, што мужчына, які кожную раніцу адіскаўса ад падлогі, раптам перастаў гэта рабіць. Трэба прымушаць сябе да ранейшых дзеянняў?
— Перш за ўсё, трэба наогул вырасціцца са свайго жыцця паняцце прымуся, ніхто нікому нічога не «павінен» і не «абавязаны». А далей трэба паразважачь над тым, для чаго яму гэтыя практыкаванні

пярэдніх (ды і цяперашняга) стагоддзя. У сваім развіцці кераматаластыка прайшла некалькі этапаў. Першы — эксперыментальны. Ён займае даволі працяглы перыяд — 18 і 19 стагоддзі. Другі этап — 20 стагоддзе. Трэці этап — сучасны перыяд. Яго можна ахарактарызаваць як канчатковае станаўленне — я нават сказала б якасны прарыв кераматаластыкі ў практычную дзейнасць беларускіх афтальмолагаў. Яны ўжо засвоілі перададчы асобных слаба рагавіц з дапамогай спецыяльна створанага для гэтага лазера. Такое абсталяванне ёсць у мінскай 10-й бальніцы. Маладыя навукоўцы актыўна працуюць над навуковымі даследаваннямі па гэтай тэме. Рух наперад тэкан рагавіцы. Тацяна Васільеўна ў свой час прайшла амаль паўтарагадовую стажыроўку ў інстытуце слязняка вучонага і практыка, акадэміка Віктара Філатава, заснавальніка сусветна вядомага навукова-даследчага інстытута хвароб вока і тканчавых тэрапіі ў Адэсе. Яго лічыў ўнёскам назвала Інстытутам Святага. Менавіта Філатаў першым у гагачасным СССР ажыццявіў перададчы рагавіцы, распрацаваў інструменты, якія дазвалялі хірургу рабіць аперацыі без пашкоджання вока пацыента, шырака дзяляць сваім багатым досведам з беларускімі афтальмолагамі. Але пачалася вайна, яны пайшлі на фронт, у тым ліку і Тацяна Васільеўна. І толькі пасля Перамогі зноў аднавілася работа на перададчы тканак вока. У пасляваенны перыяд беларуская афтальмахірургія набыла новае дыханне — у прыватнасці, атрымала развіццё кераматаластыкі.

«Далёка не ўсе нашы чытачы валодаюць медыцынскай тэрміналогіяй. Што такое кераматаластыка і ў чым яе значэнне?»

— Калі казачь проста, то гэта від пластычнай хірургіі на воку — перададчы рагавіцы. Кераматаластыка дазваляе і ўжо дазваляе вярнуць здольнасць бачыць велізарнай колькасці хворых. Без перабышвання і пафасу скажу, што не ўкараненне ў медыцынскую практыку з'яўляецца адным з самых значных дасягненняў па-

што праз цела можна клапаціцца пра свой эмацыяны стан, то для гэтага можна і проста прыняць цёплую ванну з духмянай соллю. Калі ж чалавек адчувае, што яму недастаткова такога самарасслаблення, значыць, трэба паразважачь над тым, што вакол нас заўсёды ёсць людзі, здольныя дапамагчы справіцца з сітуацыяй. І тут важна не пабаяцца папрасіць гэтага дапамогі. Калі яе не здольны аказаць самыя блізкія, значыць, трэба пайсці да псіхатэрапеўта і атрымаць кваліфікаваную спецыялізаваную дапамогу.

«Мір»: Якія памылкі звычайна дапускае той, хто трапіў у палон прыгненчанага стану?
— Першае, што звычайна робяць людзі, якія трапілі ў нейкую непрыемную для іх сітуацыю — замыкаюцца ў сябе, не ідуць на кантакт з іншымі. Думаюць, што стануць для некага абужай або сапусюць наваколным настрой... А насамрэч — гэта шанц падзяліцца сваім смуткам. Другое, што часта здараецца ў падобных сітуацыях, — чалавек ужывае алкаголь. Палёгка наступіць на кароткі час, аднак стан эйфарыі ніколі не цягнецца доўга. І што самае шкоднае, за ім надыходзіць яшчэ большае зніжэнне настрою, з'яўляюцца трывожнасць, парушаецца сон. На жаль, менавіта такімі вартасцямі валодае алкаголь, з-за чаго ў тым ліку і не адносіцца да лекавых сродак.

«Мір»: Чаму зімовы «дэпрэсіўнасць» больш падвараюцца жанчыны?

— Спрэчкі адносна таго, мужчыны ці жанчыны з'яўляюцца больш уразлівымі для такога стану, яшчэ не завершаны. Адназначна можна сказаць, што жанчыны часцей звяртаюцца да псіхатэрапеўтычнай дапамогі. Яны ў гэтым плане больш смелыя. Акрамя таго, жанчыны радзей выкарыстоўваюць такі «анты-дэпрэсант» як алкаголь. Мужчыны ж са сваімі нявырашанымі праблемамі часцей трапляюць ужо да нарколага.

«Мір»: Напэўна, сур'ёзныя псіхалагічныя праблемы з'яўляюцца, калі чалавек губляе нейкую апору...

— Любы, нават самы малы поспех у жыцці — скажам, удала прыгатаваная ежа, або калі мы проста некуды паспелі, любяць завершаныя сітуацыі могуць быць нашай апорай, паколькі гэта нараджае упэўненасць у нашых магчымасцях, дае нам веру. Звычайна мы лічым, што поспехі — гэта нешта велікае глабальнае, што, што можа быць літаральна 3-5 разоў за жыццё... А пад поспехам варта разумець і дробныя падазні, якіх значна больш і якія таксама напэўняюць нас верай і упэўненасцю.

«Мір»: Нарэшце, пра будучыя свята. Як можна да іх падрыхтавацца, акрамя таго, што набыць прадукты?
— Першае, што мы робім напярэдчы свята і больш шырока падсыці да рэалізацыі свята, чым проста накрывь

вацца на падрабязнасцях, скажу толькі, што прыйшлося яе апераваць некалькі разоў. Дзякуй Богу, удалося захаваць зрок гэтай вельмі складанай пацыенткі.

Дарчы, да методы яе лячэння правілі інтэроз замежных удзельнікі міжнароднай канферэнцыі афтальмолагаў, якая надышла з поспехам прайшла ў Мінску. Яны сустрэліся з Вольгай Пятроўнай, алтэджэлі яе. Расійскія госці далі шэраг слушных кансультацый іншым хворым.

— **Тамара Андрэўна, вы былі адным з арганізатараў гэтай канферэнцыі афтальмолагаў, на якую прыехала многа знакамітых навукоўцаў і практыкаў, асабліва з Расіі. Чым быў выклікані іх такі прадстаўнічы і шматлікі дэсант?**
— А вы спачатку ўсплываецеся ў назву канферэнцыі: «Новыя тэхналогіі ў лячэнні рагавіцы». Вос гэта ў першую чаргу і прывабіла расіян. Якраз у гэтай галіне ў беларускіх афтальмолагаў назапашаны цікавыя досвед, ім ёсць чым падзяліцца з калегамі. Дарчы, гэта была першая ў Беларусі канферэнцыя, цалкам прысвечаная пытанням трансплантатнай рагавіцы і пластычнай хірургіі.

Летас у Маскве я ўдзельнічала ў рабоце чаровага з'езда афтальмолагаў Расіі, выступіла там з дакладам. Дэлегаты з'езда шырака цікавіліся тым, як мы, афтальмолагі Беларусі, жывём падчас развалу СССР, чаго дасягнулі, над чым зараз працуем. Шмат пытаньняў было і да мяне. І вос тады я ад імя нашай дэлегацыі запрасіла расійскіх калег у Мінск на свае вочы ўбачыць дасягненні нашых вока. Тым больш што была нагода — маючая адыбца канферэнцыя. Цікава і ў многім казачы факт: да нас прыехалі вядучыя спецыялісты амаль з 15 падзяляў славуэтага маскоўскага НДІ «Мікрахірургія вока ім С.Н. Федарава». Былі афтальмолагі з Арэнбурга, Тамбова, Новасібірска, іншых гарадоў. Расіянэ зрабілі вельмі цікавыя даклады, якія з вялікай цікавасцю былі ўспрыняты прадстаўнікамі ўсіх рэгіёнаў Беларусі. Для іх канферэнцыя стала ў пэўным сэнсе выдатнай школай, месцам па абмене досведам лячэння рагавіцы.

«Вярнема да кераматаластыкі. Для перададчы тканак патрэбны донорскі матэрыял. Наколькі я ведаю, у многіх краінах вялікая праблема мець пад рукой у дастатковай колькасці донорскі матэрыял. А як у нас?»

— Сапраўды, нашы ўкраінскія калегі з Адэсы, Кіева ў час развалу донорскую рагавіцу і рабіць кераматаластыку. Не буду засяродж-

вацца на падрабязнасцях, скажу толькі, што прыйшлося яе апераваць некалькі разоў. Дзякуй Богу, удалося захаваць зрок гэтай вельмі складанай пацыенткі.

Дарчы, да метады яе лячэння правілі інтэроз замежных удзельнікі міжнароднай канферэнцыі афтальмолагаў, якая надышла з поспехам прайшла ў Мінску. Яны сустрэліся з Вольгай Пятроўнай, алтэджэлі яе. Расійскія госці далі шэраг слушных кансультацый іншым хворым.

— **Тамара Андрэўна, вы былі адным з арганізатараў гэтай канферэнцыі афтальмолагаў, на якую прыехала многа знакамітых навукоўцаў і практыкаў, асабліва з Расіі. Чым быў выклікані іх такі прадстаўнічы і шматлікі дэсант?**
— А вы спачатку ўсплываецеся ў назву канферэнцыі: «Новыя тэхналогіі ў лячэнні рагавіцы». Вос гэта ў першую чаргу і прывабіла расіян. Якраз у гэтай галіне ў беларускіх афтальмолагаў назапашаны цікавыя досвед, ім ёсць чым падзяліцца з калегамі. Дарчы, гэта была першая ў Беларусі канферэнцыя, цалкам прысвечаная пытанням трансплантатнай рагавіцы і пластычнай хірургіі.

Летас у Маскве я ўдзельнічала ў рабоце чаровага з'езда афтальмолагаў Расіі, выступіла там з дакладам. Дэлегаты з'езда шырака цікавіліся тым, як мы, афтальмолагі Беларусі, жывём падчас развалу СССР, чаго дасягнулі, над чым зараз працуем. Шмат пытаньняў было і да мяне. І вос тады я ад імя нашай дэлегацыі запрасіла расійскіх калег у Мінск на свае вочы ўбачыць дасягненні нашых вока. Тым больш што была нагода — маючая адыбца канферэнцыя. Цікава і ў многім казачы факт: да нас прыехалі вядучыя спецыялісты амаль з 15 падзяляў славуэтага маскоўскага НДІ «Мікрахірургія вока ім С.Н. Федарава». Былі афтальмолагі з Арэнбурга, Тамбова, Новасібірска, іншых гарадоў. Расіянэ зрабілі вельмі цікавыя даклады, якія з вялікай цікавасцю былі ўспрыняты прадстаўнікамі ўсіх рэгіёнаў Беларусі. Для іх канферэнцыя стала ў пэўным сэнсе выдатнай школай, месцам па абмене досведам лячэння рагавіцы.

«Вярнема да кераматаластыкі. Для перададчы тканак патрэбны донорскі матэрыял. Наколькі я ведаю, у многіх краінах вялікая праблема мець пад рукой у дастатковай колькасці донорскі матэрыял. А як у нас?»

— Сапраўды, нашы ўкраінскія калегі з Адэсы, Кіева ў час развалу донорскую рагавіцу і рабіць кераматаластыку. Не буду засяродж-

вацца на падрабязнасцях, скажу толькі, што прыйшлося яе апераваць некалькі разоў. Дзякуй Богу, удалося захаваць зрок гэтай вельмі складанай пацыенткі.

Дарчы, да метады яе лячэння правілі інтэроз замежных удзельнікі міжнароднай канферэнцыі афтальмолагаў, якая надышла з поспехам прайшла ў Мінску. Яны сустрэліся з Вольгай Пятроўнай, алтэджэлі яе. Расійскія госці далі шэраг слушных кансультацый іншым хворым.

вацца на падрабязнасцях, скажу толькі, што прыйшлося яе апераваць некалькі разоў. Дзякуй Богу, удалося захаваць зрок гэтай вельмі складанай пацыенткі.

Дарчы, да метады яе лячэння правілі інтэроз замежных удзельнікі міжнароднай канферэнцыі афтальмолагаў, якая надышла з поспехам прайшла ў Мінску. Яны сустрэліся з Вольгай Пятроўнай, алтэджэлі яе. Расійскія госці далі шэраг слушных кансультацый іншым хворым.

— **Тамара Андрэўна, вы былі адным з арганізатараў гэтай канферэнцыі афтальмолагаў, на якую прыехала многа знакамітых навукоўцаў і практыкаў, асабліва з Расіі. Чым быў выклікані іх такі прадстаўнічы і шматлікі дэсант?**
— А вы спачатку ўсплываецеся ў назву канферэнцыі: «Новыя тэхналогіі ў лячэнні рагавіцы». Вос гэта ў першую чаргу і прывабіла расіян. Якраз у гэтай галіне ў беларускіх афтальмолагаў назапашаны цікавыя досвед, ім ёсць чым падзяліцца з калегамі. Дарчы, гэта была першая ў Беларусі канферэнцыя, цалкам прысвечаная пытанням трансплантатнай рагавіцы і пластычнай хірургіі.

Летас у Маскве я ўдзельнічала ў рабоце чаровага з'езда афтальмолагаў Расіі, выступіла там з дакладам. Дэлегаты з'езда шырака цікавіліся тым, як мы, афтальмолагі Беларусі, жывём падчас развалу СССР, чаго дасягнулі, над чым зараз працуем. Шмат пытаньняў было і да мяне. І вос тады я ад імя нашай дэлегацыі запрасіла расійскіх калег у Мінск на свае вочы ўбачыць дасягненні нашых вока. Тым больш што была нагода — маючая адыбца канферэнцыя. Цікава і ў многім казачы факт: да нас прыехалі вядучыя спецыялісты амаль з 15 падзяляў славуэтага маскоўскага НДІ «Мікрахірургія вока ім С.Н. Федарава». Былі афтальмолагі з Арэнбурга, Тамбова, Новасібірска, іншых гарадоў. Расіянэ зрабілі вельмі цікавыя даклады, якія з вялікай цікавасцю былі ўспрыняты прадстаўнікамі ўсіх рэгіёнаў Беларусі. Для іх канферэнцыя стала ў пэўным сэнсе выдатнай школай, месцам па абмене досведам лячэння рагавіцы.

«Вярнема да кераматаластыкі. Для перададчы тканак патрэбны донорскі матэрыял. Наколькі я ведаю, у многіх краінах вялікая праблема мець пад рукой у дастатковай колькасці донорскі матэрыял. А як у нас?»

— Сапраўды, нашы ўкраінскія калегі з Адэсы, Кіева ў час развалу донорскую рагавіцу і рабіць кераматаластыку. Не буду засяродж-

вацца на падрабязнасцях, скажу толькі, што прыйшлося яе апераваць некалькі разоў. Дзякуй Богу, удалося захаваць зрок гэтай вельмі складанай пацыенткі.

Дарчы, да метады яе лячэння правілі інтэроз замежных удзельнікі міжнароднай канферэнцыі афтальмолагаў, якая надышла з поспехам прайшла ў Мінску. Яны сустрэліся з Вольгай Пятроўнай, алтэджэлі яе. Расійскія госці далі шэраг слушных кансультацый іншым хворым.

— **Тамара Андрэўна, вы былі адным з арганізатараў гэтай канферэнцыі афтальмолагаў, на якую прыехала многа знакамітых навукоўцаў і практыкаў, асабліва з Расіі. Чым быў выклікані іх такі прадстаўнічы і шматлікі дэсант?**
— А вы спачатку ўсплываецеся ў назву канферэнцыі: «Новыя тэхналогіі ў лячэнні рагавіцы». Вос гэта ў першую чаргу і прывабіла расіян. Якраз у гэтай галіне ў беларускіх афтальмолагаў назапашаны цікавыя досвед, ім ёсць чым падзяліцца з калегамі. Дарчы, гэта была першая ў Беларусі канферэнцыя, цалкам прысвечаная пытанням трансплантатнай рагавіцы і пластычнай хірургіі.

Летас у Маскве я ўдзельнічала ў рабоце чаровага з'езда афтальмолагаў Расіі, выступіла там з дакладам. Дэлегаты з'езда шырака цікавіліся тым, як мы, афтальмолагі Беларусі, жывём падчас развалу СССР, чаго дасягнулі, над чым зараз працуем. Шмат пытаньняў было і да мяне. І вос тады я ад імя нашай дэлегацыі запрасіла расійскіх калег у Мінск на свае вочы ўбачыць дасягненні нашых вока. Тым больш што была нагода — маючая адыбца канферэнцыя. Цікава і ў многім казачы факт: да нас прыехалі вядучыя спецыялісты амаль з 15 падзяляў славуэтага маскоўскага НДІ «Мікрахірургія вока ім С.Н. Федарава». Былі афтальмолагі з Арэнбурга, Тамбова, Новасібірска, іншых гарадоў. Расіянэ зрабілі вельмі цікавыя даклады, якія з вялікай цікавасцю былі ўспрыняты прадстаўнікамі ўсіх рэгіёнаў Беларусі. Для іх канферэнцыя стала ў пэўным сэнсе выдатнай школай, месцам па абмене досведам лячэння рагавіцы.

«Вярнема да кераматаластыкі. Для перададчы тканак патрэбны донорскі матэрыял. Наколькі я ведаю, у многіх краінах вялікая праблема мець пад рукой у дастатковай колькасці донорскі матэрыял. А як у нас?»

— Сапраўды, нашы ўкраінскія калегі з Адэсы, Кіева ў час развалу донорскую рагавіцу і рабіць кераматаластыку. Не буду засяродж-

вацца на падрабязнасцях, скажу толькі, што прыйшлося яе апераваць некалькі разоў. Дзякуй Богу, удалося захаваць зрок гэтай вельмі складанай пацыенткі.

Дарчы, да метады яе лячэння правілі інтэроз замежных удзельнікі міжнароднай канферэнцыі афтальмолагаў, якая надышла з поспехам прайшла ў Мінску. Яны сустрэліся з Вольгай Пятроўнай, алтэджэлі яе. Расійскія госці далі шэраг слушных кансультацый іншым хворым.

Салон прыгажосці ГІМНАСТЫКА + МАСАЖ = МАЛАДОСЦЬ

Угледзецца ў свой твар. Ці падабаецца вы сабе? Мабыць, многія, асабліва людзі старэйшага пакалення, застануцца не задаволеныя сабой. Камусьці падаеца, што яна (ён) выглядае старэй за свае прыжытыя гады, хтосьці ўздыхне, убачыўшы новую маршчынку.

З узростам скура твару страчвае эластычнасць і пругкасць, патачаецца падскурная тлушчавая клятчатка, разбураюцца эластычныя валокны, слабеюць мышцы і скура расцягваецца. Твар нібыта «сякае» ўніз. Першым першыя маршчыны могуць з'явіцца на лбе ўжо ва ўзросце 30 гадоў. Перашкодзіць гэтаму працэсу нельга, але істотна аддаліць яго можна.

Прычынай узнікнення маршчын могуць быць перанесеныя інфекцыйныя і хронічныя захворванні, звычайна жмурыць вочы, моршчыць нос або ўзнімаць бровы ў той час, калі вы нечому дзівіцеся або выказваеце гнеў (мімічныя маршчыны). Утвараюцца маршчыны ў нервовых людзей, а таксама ў тых, хто шмат і ненатуральна смеяцца.

Да глыбокіх маршчын прыводзіць і звычайна спаць на шчацэ. Асабліва старажытна зморшчыны, якія пачынаюцца ад крыла носа і ідуць да куточкаў рота. Для ўстранення гэтых маршчын рэкамендуецца часта надзімаць шчокі і кулакамі асяродкова пастукаць папярочны маршчын пры гэтым сківіцу стараіцца трымаць расслабленай.

КАБ СКУРА НЕ СТАРЭЛА?
А як вы даглядаеце свой твар? Рэгулярна? Не? Тады ўсе вашы прэтэнзіі толькі да саміх сябе. Толькі не шукайце цудоўнага крэму, за які цяпер вам не шкада ніякіх грошай. Усё неабходна ў вас пад рукой — на кухні, у ваннай. Успомніце, калі вы ў апошні раз займаліся сваім тварам?

А калі вы займаліся гімнастыкай для твару або рабілі тэрма-саж? Пра гэтыя працэдурны вы яшчэ не чулі? А шкада! Гэтыя дзве нескладаныя працэдурны здольны змяніць ваш твар, зрабіць яго мілым, абаяльным і маладым. І пакуль не позна, давайце павернемся «тварам да свайго твару».

Дзеля здароўя і свежасці мышцаў твару неабходна штодня павышаць моцныя валавыя імпульсы і тым самым стымуляваць абмен рэчываў. Гэта значыць, кожны дзень займацца валавой гімнастыкай твару. З гэтай мэтай неабходна на працягу адной-дзвюх хвілін выконваць наступныя практыкаванні — па чарзе падцягваць то мышцы шчок да вачэй і вушэй, то выцягваць вушны вад усмаціць. Выконваць такія практыкаванні варта па 8—10 разоў на дзень.

Акрамя таго, у мэтах паскарэння кровазвароту ў капілярах мышцаў твару два разы на дзень варта праводзіць тэрма-саж. З гэтай мэтай неабходна зрабіць з мархавата ручніка дзве думаслабей сурвэткі крыху большых памераў, чым твар, або шчыць з гэтага ж матэрыялу дзве спецыяльныя вялікія рукавіцы. Падчас правядзення працэдурны адну сурвэтку (рукавіцу) змочваем у гарачай вадзе і на паўхвіліны прыкладваем да твару. Пасля гэтага на 1 хвіліну прыкладваем да твару другую сурвэтку, змочаную ў халоднай вадзе. Працэдуру праводзім раніцай і вечарам па 2—3 разы.

МЫШЦЫ ПРАВАЛЬНА!
А якой вадой вы мыецеся? Гарачай, халоднай? А ці ведаеце вы, што халодная вада пагаршае сілкаванне скуры, выклікае звужэнне сасудаў, збядняе кровазабеспічэнне скуры. Калі вы пастаянна мыецеся халоднай вадой — скура становіцца бледнай, сухой, маршчыністай, адруэла. Асабліва шкодна халодная вада жанчынам з сухой скурай твару.

Умыванне заганда гарачай вадой прывядзе да ўстойлівага расшырэння сасудаў, раслабляць іх сценкі. Узнікне застой крывы. На шчокках, крылах носа з'явіцца тонкія разгалінаваныя барвава-чырвоныя сасуды. Акрамя таго, гарачая вада расшырае поры — мышцы скуры раслабляюцца, з'яўляюцца маршчыны.

Неабходна мыцца вадой пакавай тэмпературы, а яшчэ лепш — чаргаваць гарачую і халодную ваду. Гэта цудоўная загартоўка для сасудаў твару. Заўважым таксама, што ў водарадных краях цячэ, як правіла, жорсткая вада. Яна перасушае скуру. Такую ваду варта змякчыць: прывесці доўгае кіпячэнне або прымяніць змякчальны дабавкі. У 1 літры такой вады разводзіць палову чайнай лыжкі бураску, або пітной соды, або 1 ст. лыжку гліцэрыну.

Для таго, каб запавольці з'яўленне маршчын, трэба мыць твар энзу ўверх, а вочы — ад скурны да носа. Твар лепш не выціраць — дайце скуры самой асохнуць. Некалькі слоў пра ручнік для твару. Ён павінен быць мяккім. Не трывае твар ручніком, а далікатна прамавайце ім вад.

Падрыхтавала Вольга КУЛІНКОВІЧ.

88 новых «хуткіх» — урачэбным бригадам

У Віцебскай вобласці ўжо ў наступным годзе парк машын хуткай медыцынскай дапамогі папоўніцца 88 сучаснымі аўта.

Кі павадзімі «Звяздзе» начальнік упраўлення аховы здароўя Віцебскага аблвыканкама, прафесар Юры ДЗЯРКАЧ, яны набываюцца ў рамках рэспубліканскай і абласной праграмы біспекі даражнага руху. Зараз у

Фестывалі

ЭЛІТНЫЯ МАЙСТРЫ

Пакажуць клас на сцэне нашай дарагой оперы

ГОЛАС, які кранаў у «Метрапалітэн-опера» і «Ковент Гардэн», сёння прагучыць на сцэне Вялікага тэатра оперы і балета Беларусі. Спявачка Хібла Герзмава прыедзе спецыяльна адразу пасля выступлення ў Нью-Ёрку, каб выканаць партыю Травіята ў спектаклі Маскоўскага акадэмічнага музычнага тэатра імя Станіславаўскага і Нёміровіча-Данчанкі. Менавіта гэтым спектаклем, спецыяльна запрашаным у Мінск, сёння адкрываецца другі Мінскі міжнародны калядны оперны форум.

Прыёмна, калі ў госці прыязджаюць цэлыя спектаклі. Але з мінулага года на оперным форуме існуе практыка запрашаць асобных артыстаў на выкананне партыі ў спектаклях беларускага тэатра. Напрыклад, 16 снежня ў оперы «Аїда» Вердзі галоўны партыі выканаец Маквала Аспандзе, салістка Тбіліскага дзяржаўнага тэатра оперы і балета, артыст Вялікага тэатра Расіі Алег Кулько і аўстралійка Луіза Калінан.

18 снежня госцем стане італьянец Джанлука Марчыяна, які падрыхтуе операй Расіні «Севільскі цирюльнік».

19 снежня на мінскую сцэну ў оперы Рымскага-Корсакава «Снягурка» выйдзе расійскі артыст — Венера Гімадзіева з Вялікага тэатра Расіі і Яўген Акімаў з «Марынікі».

Запрашэнне зорак — справа не танная, а форум арганізаваны пры падтрымцы Міністэрства культуры. Аднак пры існуючых коштах на квітку (самыя танныя каштавалі 30 тысяч рублёў, але за некаторыя трэба было выкласці і больш за мільён), мерапрыемства ўсё роўна не акупілася б, як вырае генеральны дырэктар тэатра Уладзімір Грыдзюшка. Але для вырашэння фінансавых пытанняў ёсць у тэатра генеральны партнёр — «Белнешэханамбанк»... А ў форуму ёсць гледачы — квіты амаль разышліся. Восем кажуць: опера — не папулярнае мастацтва, не для ўсіх... Наш тэатр спрабуе разбурыць гэты міф: пры такіх коштах дасягнуць запойных залаў! Цуд, які прымушае падаумаць пра тое, што нямаюць у нас людзей, якія хочучы лічыць сябе элітай.

Аднак папулярнай класіцы ёсць месца на калядным форуме. Звычайна для гэтага існуюць гала-канцэрты зорак опернай сцэны. Сёлета ў такім канцэрце прымуць удзел спевакі з Беларусі, Расіі, Украіны, Узбекістана, Азербайджана, Літвы, Латвіі, Польшчы, Чэхіі, Балгарыі. Тэатр чакае, што на оперным форуме ў Мінску будзе 120 гасцей.

Ларыса ЦІМОШЫК.

ХТО ЁСЦЬ ХТО Ё БЕЛАРУСКИМ МУЗЫЧНЫМ «ВУЛІ»?

Этна-гурт «Троіца» — «Лепшы музычны гурт».

У Мінску назвалі пераможцаў першай Нацыянальнай музычнай прэміі ў галіне эстраднага мастацтва

На Нацыянальную музычную прэмію, якую сумесна з тэлеканалам СТБ заснавала Міністэрства культуры, было пададзена 545 заявак. Артысты эстрады, музычныя журналісты і музыканты — саборніцтва было сур'ёзным. І няхай крытыкі пакуль перасцерагаюць называць прэмію беларускім Грэмі, самі артысты такому параўнанню толькі рады.

Аляксей Хлястоў — «Лепшы мужчынскі вокал».

У намінацыі «Лепшы мужчынскі вокал» перамогу прысудзілі Аляксею Хлястоў, а заслужанай артысткай Беларусі Іне Афанасьевай прэмію ўручылі за «Лепшы жаночы вокал». «Лепшым музычным гуртом» прызнаны этна-гурт «Троіца», «Лепшым аўтарам музыкі» — кампазітар Леанід Шырын, «Лепшым аўтарам слоў» — спявачка і тэлеведучая Ніна Багданава.

Праект ТЭО прызналі лідарам у намінацыі «Адкрыццё года» («Электрыфікацыя ўсёй краіны»). Прызёрка дзіцячага «Еўрабачання-2011» Лідзія Заблоцкая стала лепшай юнай выканаўцай у намінацыі «Зорачка года».

— Мы рады за нашага прадзюсара. Усе зараз жартуюць, што ён шукае новы склад нашага гурта, але гэта ўсё плёткі: мы — самыя лепшыя, — сціпла прызналася дзяўчына з «Топлес» карэспандэнту «Звязды».

«Прыз глядацкіх сімпатый» аддалі спявачцы Ірыне Відавай, за якую на сайце СТБ прагаласавала больш за ўсё карыстальнікаў. Канкурэнцыю Відавай склалі яшчэ 49 артыстаў.

ТЭО — «Адкрыццё года».

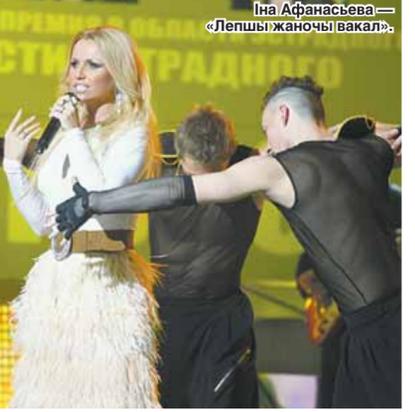
Гурт «J.Morse» стаў уладальнікам прэміі за «Лепшы гаспадарскі тур» («Электрыфікацыя ўсёй краіны»). Прызёрка дзіцячага «Еўрабачання-2011» Лідзія Заблоцкая стала лепшай юнай выканаўцай у намінацыі «Зорачка года».

— Мы рады за нашага прадзюсара. Усе зараз жартуюць, што ён шукае новы склад нашага гурта, але гэта ўсё плёткі: мы — самыя лепшыя, — сціпла прызналася дзяўчына з «Топлес» карэспандэнту «Звязды».

«Прыз глядацкіх сімпатый» аддалі спявачцы Ірыне Відавай, за якую на сайце СТБ прагаласавала больш за ўсё карыстальнікаў. Канкурэнцыю Відавай склалі яшчэ 49 артыстаў.

Гурт «ProSpekt» — спецпрыз за «Аўтарскі дэбют».

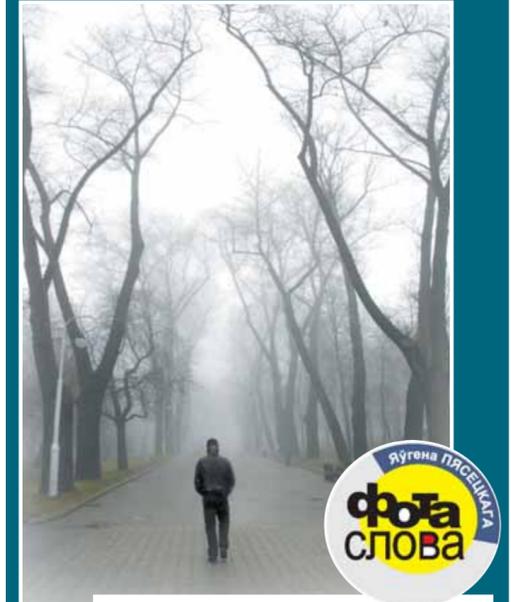
Іна Афанасьева — «Лепшы жаночы вокал».

яркім, каб зачэпіць гледача. Гэтая прэмія для нас вельмі важная.

Галоўную ўзнагароду цырымоні — прэмію за «Лепшую песню года» — атрымаў Дзмітрый Калдуна за кампазіцыю «Караблі».

Асобна быў аб'яўлены «Прыз за ўклад у развіццё беларускай эстрады». Яго пасямёрна прысудзілі народнаму артысту Беларусі і СССР Уладзіміру Мулявіну.

Дадаткова былі ўручаны спецпрызы. «Аўтарскі дэбют» — гурт «ProSpekt». Як прызналася «Звяздзе» салістка гурту Вольга Палюшык, галоўны козыр іх песне-

Шукае Вецер, дзе схавалася Неруш, — Гукае ў вершалінах, ў полі свішча, У шыбы б'е, грукоча на гарышчы — Адно, каб толькі дружка да дачуцы. Але... Як можа Неруш адгукнуцца?

Ждае Неруш, каб вярнуўся Вецер — Абодва ж гадаваліся калісцы У маці Буры ў адной калісцы. Але... Чаму нідзе на белым свеце Не прылятае двойчы той жа вецер?

Нама разгадкі гэтага сакрату: Ніхто не ведаў, дзе жыло у Ветра, Ніхто не бачыў, дзе гняздуе Неруш, — Так людзі кажуць. І у гэта верыць.

Замужжа мяжу

КАБ НЕ СТАЦЬ ЧАРГОВАЙ ЖОНКАЙ У «ГАРЭМЕ»...

КОЖНАЯ чацвёртая пара, якая зарэгістравала сёлета адносіны ў Мінскім гарадскім Доме шлюбаў, — міжнацыянальная. Колькасць зарэгістраваных у нас шлюбаў з інашаземцамі пачала павялічвацца з 2000 года. Большасць такіх саюзаў заключаецца з грамадзянамі Расіі. Сёлета, напрыклад, ужо з'явілася 69 расійска-беларускіх пар. Тут і культурныя адрозненні не такія яркія, і моўнага бар'ера няма. Але едуць нашы дзяўчаты і ў Заходнюю Еўропу. 33 шлюбны зарэгістраваны з грамадзянамі Італіі, 29 — Германіі, 25 беларусак выйшлі замуж за грамадзян Турцыі, а 14 — за амерыканцаў. Увогуле міжнацыянальная вясельная географія досыць разнастайная: толькі ў мінскім Доме шлюбаў пабылі жаніхі і нявесты з 60 краін.

У Беларусі, каб стварыць сям'ю з прадстаўніком іншай краіны, не патрабуюцца нейкіх складаных юрыдычных працэдур. Напрыклад, будучы замежны муж павінен прынесці ў ЗАГС пашпарт ці іншы дакумент, зарэгістраваны ў органах унутраных спраў, які пацверджае асобу. Дакумент, праўда, трэба перавесці на беларускую ці рускую мову і заверыць натарыяльна.

— Калі абраннік ужо некалі быў жанаты, спатрэбіцца і дакумент аб скасаванні ранейшага шлюбу, а таксама пацверджанне, што на дадзены момант ён халасты. Гэта дзве розныя паперы, — удакладняе загадчыца Мінскага гарадскога Дома шлюбаў Надзея РЭУЦКАЯ.

Шлюбны, якія жаніхі ўсюдні краіны рэгіструюць у нас ці яшчэ дзе-небудзь не па мусульманскім абрадзе, у іх краінах не маюць юрыдычнай сілы. Ёсць выпадкі, калі даведку аб шлюбнай праваздольнасці ўсюдні жаніхі бяруць у сябе на радзіме, дзе ніколі не былі

жанатамі, але ў той жа час маюць нескасаваны шлюб у іншай краіне, пра што проста не ведаюць.

— Важным аспектам таго, на чым будуцца адносіны мужа і жонкі, з'яўляецца не толькі іх стаўленне адзін да аднаго, але і культурныя асаблівасці, у якіх кожны з іх выхаваны, — гаворыць Ірына АЛЬХОУКА, старшыня праўлення Міжнароднага грамадскага аб'яднання «Гендарныя перспектывы».

— Нашы жанчыны да гэтага, як правіла, не падрыхтаваны. «Схаджу замуж, не спадабаецца — разведуся!» — мяркуюць яны. Але так проста гэта не атрымаецца, асабліва калі ўжо ёсць дзеці. Апошняя становяцца прадметам шантану ў выпадку разводу. На працягу 11 гадоў — столькі існуе «гарачая» лінія па пытаннях бяспечнай міграцыі «Ла Страда» — звароты па кансультацыю адносна заключэння шлюбу традыцыйна другія па папулярнасці пасля пытання працэдураў аднаго з мяжой. Летась 36 працэнтаў зваротаў на гарачую лінію датычыліся заключэння шлюбу, сёлета — 41.

Жанчыны, якія тэлефануюць, адразу цікавацца чымсьці кштальту: «Якія правы будуць у маіх дзяцей? Як дзейнічаць у выпадку разводу?». Мужчыны задаюць пытанні менш глабальныя, напрыклад, многія хочучы ведаць пералік неабходных для заключэння шлюбу дакументаў.

Паводле слоў прадстаўніцы консульска-прававага ўпраўлення Міністэрства замежных спраў Беларусі Івана БОНДАРА, адно з самых цяжкіх пытанняў, якое даводзіцца вырашаць, — вяртанне з-за мяжы беларускай дзеці, якая нарадзілася ў міжнацыянальным шлюбе. Дзіця лічыцца грамадзянінам той краіны, у якой з'явілася на свет. Часта беларускі адзяджаюць і забяваюцца аформіць выезд на пастаяннае жыхарства на працягу ўсяго тэрміну пражывання за мяжой, а гэта вельмі важна зрабіць. Маці, якая ў такім выпадку лічыцца пастаянным жыхаром Беларусі, не зможа пры неабходнасці атрымаць у нашым консульстве беларускі пашпарт для свайго дзіцяці. Гэта патрэбна, каб у выпадку дзіця шчаслівага фіналу сямейнай гісторыі дзіця разам з маці магло паехаць у Беларусь без лішніх цяжкасцяў.

У справе заключэння шлюбу з грамадзянінам іншай краіны заўсёды трэба падстрахоўвацца: калі прыязджаеце, зрабіце копіі ўсіх дакументаў, якія ў вас ёсць, і захоўвайце іх у надзейным месцы, можна нават адправіць у беларускую консульскую ўстанову. Паплапаціцеся і аб медыцынскай страховацы і, калі няма ўпэўненасці ў будучыні, аб наяўнасці зваротнага квітка з адкрытай датай.

— Ва ўсюдні краіны нашы жанчыны едуць пад уражаннем «прыгожыя казак» і зусім забываюць пра сваю бласкву, — гаворыць Марына РАКАВА, прадстаўнік ГА «Мулат».

— Шлюб, зарэгістраваны ў нас, там не мае юрыдычнай сілы. Калі маладыя жаніліся не па мусульманскім абрадзе, жанчына — бяспраўная. Разлічыце на тое, што дзеці мусульманіна вернуцца ў выпадку разводу ў Беларусь, амаль не выпадае.

Славянскія дзяўчаты часта блытаюць шлюб орфі (па сутнасці, гэта часовы дазвол жыць разам, на які мусульманскі рэдка згаджаюцца) і шлюб сапраўдны. Пры шлюбных орфі ўсё выглядае досыць афіцыйна: падпісваюцца дакументы, выдаюцца нейкія паперы, але гэта не значыць, што вы сталі законнай жонкай. Жонкай мусульманіна жанчыну прызнаюць толькі тады, калі яна прыме веру мужа, і шлюб будзе заключаны ў адпаведных традыцыях.

З заходнімі жаніхамі — іншыя нюансы. Як адзначае Мая ЧЫРКОВА, дырэктар шлюбнага агенцтва «Гіменэй», якое знаходзіцца ў Гродне і спецыялізуецца на «еўрапейскіх» шлюбах, нашы жанчыны ўмеюць адстойваць свае правы, што не адпавядае стэрэатыпу наконт таго, быццам нашы жанчыны вельмі падабаюцца замежнікам з-за «пакладзістасці». У агенцтва «Гіменэй» звартаюцца жанчыны старэйшыя за 25 гадоў, адукаваныя, якія ведаюць, чаго хочаць ад гэтага жыцця. Важна, каб нявесты ведалі пра ўсе заканадаўчыя патрабаванні і асаблівасці замежнага шлюбу. Так, у Францыі на заключэнне шлюбу патрабуюцца дазвол мэрыі, чаму папулярнае складаная юрыдычная працэдура і неабходна сабраць вельмікую колькасць дакументаў. Падпісваюць там і шлюбны кантракт, дзе кожны з бакоў можа ўнесці свой пункт. Можна запісаць, напрыклад, што ў выпадку скасавання шлюбу дзеці застаюцца з маці. Лепей заключаць шлюб на тэрыторыі Беларусі. Варта звяртаць увагу на тое, з кім са сваякоў замежных жаніх пазнаёміць будучую жонку, ці хоча прыехаць для знаёмства сам. Чапаев, якому не трэба нешта ўтойваць, аджватна будзе ставіцца да таго, калі вы папрасіце паказаць свае дакументы ці захоцеце даведацца больш пра сям'ю абранніка.

Ганна ГАРУСТОВІЧ.

Цягнік «Бурштын»

(Калінінград—Масква), магчыма, не будзе спыняцца ў Вільнюсе

Фірменны цягнік «Бурштын», які рухаецца па маршруце Калінінград—Масква праз Мінск, з мэтай скарачэння часу знаходжання ў дарозе, магчыма, у далейшым не будзе спыняцца на тэрыторыі Літвы (адзіны прыпынак тут састаў робіць у Вільнюсе).

Як перадаюць інфармагенцтвы, такая думка прагучала на сумесным пасяджэнні рабочай групы па пытаннях мытнага рэгулявання на тэрыторыі Калінінградскай вобласці РФ.

Цягнік праходзіць па Літве, спыняючыся на 17 хвілін у яе сталіцы, але насамрэч праіграе ў часе больш з-за тармажэння пры пад'ездзе да станцыі, а затым разгону.

Удзельнікі пасяджэння прапануюць прааналізаваць колькасць пасажыраў, якія выходзяць (садзіцца) у Вільнюсе, і мэтазгоднасць з эканамічнага пункту гледжання прыпынку ў сталіцы Літвы. Аднак канчатковае рашэнне прыме расійскае Агенцтва па чыгуначным транспарце.

Карэспандэнт агенцтва нагадвае, што «Бурштын» злучае расійскі эксклаў на Балтыцы з Масквой. У дарозе ён праводзіць больш за 22 гадзіны.

На тэрыторыі Беларусі акрамя Мінска цягнік спыняецца ў Оршы, Маладзечна, Смаргоні і Гудагаі. У беларускіх сталіцы «Бурштын» стаіць, калі рухаецца ў маскоўскім кірунку, 23 хвіліны.

Віктар КУШНАРОЎ, «Мінск—Навіны».

ЦЯПЕР ЧАКАЮЦЬ ЗУБРА

У Віцебскім заапарку справілі наваселле лама і антылопа

Як паведаміла дырэктар віцебскага заапарка Ірына АРЛОВА, першай жывёле ўсяго чатыры месяцы, а другой дзевяць. Гэтыя экзатычныя для Беларусі прадстаўнікі фаўны раней жылі ў Гродне. У Віцебску літаральна днямі пасяліліся ў рамках адпаведнай праграмы абмену жывёламі паміж заапаркамі. У планах — набыццё кожнай жывёлы па пары.

У віцебскім заапарку на сёння жыве каля васьмідзесяці відаў жывёл. Ёсць сярод іншых і цар звяр'ю — леў. А хутка ў Віцебску гасцінна прымуць і цара беларускіх лясоў — зубра.

На ўскраіне Віцебска, працягваюцца будаўніцтва новага заапарка, які на сваёй плошчы будзе адным з самых буйных у Еўропе. Усе жывёлы будучы жывуць у прасторных вальерах. Пакуль што заапарк месціцца ў гістарычным цэнтры горада па суседстве са славуным губернатарскім палацам.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Валентына Іванавіча Касцюкова з в. Сіняўка вышэў з 50-годдзем! Шчыра жадаем добрага здароўя, душэўнай цёпліны, каб кожны пражыты дзень быў напоўнены радасцю.

У жыцці ёсць бясконца цудоўныя даты, Пяцьдзесят, несумненна, адна з такіх! Столькі зроблена, вопыт набыты багаты, Столькі любяць людзей дарагіх!

Хай каханне і сямейная утульнасць натхняюць На справы, што яшчэ трэба зрабіць, ажыццявіць. А здароўе выдатнае хай дазваляе і марыць, І імкнучыся, і шчасліва жыць.

З павагай родныя.

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ТОРГАХ	
Наименование (описание) имущества и его стоимость	На торги выставлено имущество Росского филиала КПУП «Обольский керамический завод» (здания, сооружения, основное производственное оборудование) общей стоимостью 15 777 192 000 руб. Более подробную информацию можно получить на сайте ВХС http://court.vitebsk/divestiture/
Собственник (владелец) имущества	КПУП «Обольский керамический завод»
Местонахождение (адрес) имущества	Росский район, Альбрехтовский сельский совет
Место (адрес), дата и время проведения торгов	Шумилинский район, г.п. Оболь, ул. Ленина, 10 24 января 2012 года в 10.30
Справочная информация об организаторе торгов	Хозяйственный суд Витебской области 210101, г. Витебск, ул. «Правды», д. 32, каб. 321, http://vitebsk.court.by/ Судебный исполнитель Зуев Михаил Евгеньевич тел./факс.: (80212) 49 13 43, (8 044) 734 93 00, старший судебный исполнитель Бородин Алексей Александрович, тел.: (80212) 49 13 40, (8044) 746 73 00
Условия и порядок проведения торгов	Лицо, желающее принять участие в торгах до начала торгов обязано: 1. Подать письменную заявку на участие в торгах и дать подписку об отсутствии препятствий для приобретения имущества, предусмотренных законодательством. 2. Внести задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества (по каждому лоту) на депозитный счет хозяйственного суда Витебской области № 3642903000023 в 201 филиале ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Витебск, код 259, УНН 300007670, не позднее 10.30.24.01.2012 г. Минимальная величина первого шага – 5% от первоначальной стоимости лота. В соответствии с пунктом 1 Указа Президента Республики Беларусь от 05.05.2009 № 232 «О некоторых вопросах проведения аукционов (конкурсов)» возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги.

Факт

БЕГАЙ НЕ БЕГАЙ АД ИНСПЕКТОРА — АДКАЗВАЦЬ УСЁ АДНО ДАВЯДЗЕЦЦА

Работнікі Любанскай міжрайінспекцыі на мяжы паліцэйных угоддзяў Старадарожскай раённай структуры таварыства паліцэйных і рыбалоўцаў і Старадарожскага доследнага лясгаса спынілі для праверкі трох маладых людзей. Падавалася б, чаго хвалявацца, калі ўсё без парэшчана?

Але гэтыя грамадзяне павялілі з выкарыстаннем аўтамабіля, лямпы фары і, натуральна, паліцэйнага стрэльбы. Пры праверцы адзін з паліцэйных адмовіўся прадаставіць машыну для агляду. У гэты ж час яго напарнік, які знаходзіўся ў салоне транспартнага сродку, паспеў скласці і прыбраць зброю ў чохол. Давялося выклікаць на месца здарэння міліцыю, дзе зараз разглядаецца пытанне крываўнага адказання грамадзян.

У гэты ж дзень браканьер, які лавіў рыбу стаянымі сеткамі, паспеў знікнуць з месца здарэння да прыбыцця туды прадстаўнікоў Мінскай міжрайінспекцыі. Пры гэтым ён частку забароненых прылад лоўлі і

ЦЯЛУШКА НЕ МЫКАЛА...

З памяшкання малочнаварнай фермы ў вёсцы Крынікі Лёзненскага раёна ноччу нехта звёў цялу. У гаспадарцы страту ацанілі на суму 540 тысяч рублёў. Як устанавілі супрацоўнікі Лёзненскага раённага аддзела ўнутраных спраў, злодзей трапіў на ферму даволі проста — адціснуўшы аконную раму. Пазней высветлілася, што на злычынства пайшоў непрацуючы, раней судзімы за крадзеж ясковец. Заведзена крываўная справа.

А жыхарка вёскі Стахаўка Аршанскага раёна даведзіла ў мясцовы аддзел міліцыі пра «таёмнічае знікненне» цялушкі з незаможнай гаспадарыні забудовы, размешчанай каля дома. Сваю цялушку гаспадыня аддала ў тры мільёны рублёў. Міліцыянерамі было высветлена, што крадзеж здзейснілі два беспрацоўныя, аднаго з якіх раней судзілі за рабаванне, крадзеж і гон. Заведзена крываўная справа.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ЯК ВЫМЕЛА МЯТЛОЮ...

У 84-гадовай пенсіянеркі з в. Кругліцка (Ганцавіцкі раён) пабыў у хаце злодзей. За два месяцы пакулі гаспадыні не было дома, з яе хаты ўкралі ўсё, што можна было вынесці.

Зніклі канапа, тумбачка, крэслы, люстэрка, карнізы, фіранкі, падушкі, прыёмнік, куконны стол, тры абразы, вешалкі... Злодзей аператыўна знайшоў ў в. Сукач. Высветлілася, што пенсіянерку абабрала 40-гадовая жыхарка гэтай вёскі.

Сымон СВИТНОУЧІЧ.

СКАНВОРД

Склаў Андрэй МІХАЙЛАЎ.

Ну і ну!

КАБ НЕ ПАКАРАЛІ НА РАБОЦЕ... ПРЫДУМАЛА ЗЛАЧЫНСТВА

Віцебская медыцынская сястра, якая ў нецвярозым стане пабаялася прысці на працу, прыдумала сур'ёзную прычыну не ісці туды. Яна патэлефанавала ў міліцыю і павадала, што падверглася разбойнаму нападу.

Як паведаміў «Звяздзе» памочнік пракурора Кастрычніцкага раёна Віцебска Аляксандр ДЗЯДЗЮРА, жанчына 1983 года нараджэння па тэлефоне «102» расказала, што ў пад'ездзе дома на яе напад зладзей і, пагражаючы нажом, абрабавалі. Самае дзіўнае, што яна атрымала сапраўдныя раны. Праўда, потым высветлілася: жанчына нанесла іх сабе сама — у плячо нажом для рэзкі паперы.

Безумоўна, калі дама пісала заяву ў міліцыю па факт рабавання, яе папярэдзілі аб крмінальнай адказнасці за несапраўдны данос аб злачынстве. Але яна, відаць, разлічвала на тое, што зможа падмануць міліцыянераў, экспертаў. Не атрымалася.

Улічваючы, што раней медсястра не была судзімай, па месцы працы характарызуецца станюча, дама атрымала параўнальна мяккае пакаранне. Прыгаворам суда яе пазбавілі волі на шэсць месяцаў з адтэрміновай выканання пакарання на год.

ПРАДПРЫМАЛЬНІК УКРАЎ ЦЯЛЯ

У Бешанковіцкі раённы аддзел унутраных спраў з адміністрацыі мясцовага адкрытага акцыянернага таварыства паведамілі пра тое, што ноччу нехта з незачыненай малочна-таварнай фермы, размешчанай у вёсцы Навасёлкі, украў цяля. Страту ацанілі на суму звыш 1,4 мільёна рублёў. Супрацоўнікамі міліцыі было ўстаноўлена, што злачынства здзейсніў індывідуальны прадпрымальнік, 1980 года нараджэння, раней ужо судзімы за крадзеж. Заведзена крмінальная справа.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

БОМБА Ў ЦЭХУ СЯРОД МЕТАЛАЛОМУ

Пра выяўлены боепрыпас часоў Вялікай Айчыннай вайны на тэрыторыі Беларускага металургічнага заводу стала вядома пасля сямі гадзін раніцы.

З цэнтрам аператыўнага ўпраўлення Жлобінскага аддзела МНС звязваўся радыётэлеграфіст пажарнай аварыйна-выратавальнай часткі №3: пры загрузцы металалому ў завалачны кошык машыны выбухнаеяспежнага прадмета была каля аднаго метра, дыяметр — 30 сантыметраў. Месца знаходкі ахоўваў наряд міліцыі, пакуль не прыехала група разміравання в/ч 5527 з Бабырска. Бліжэй да вечара авіябомбу аб'яшкодзілі.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Усім і нам

Саме смачнае ў японскім рэстаране — гэта руская гарэлка і нямецкая піва.

У дзіцячым садку выхавальніца — дзеці.

— Дзеці, сёння мы будзем ляпіць слонікаў. Акрамя васу гэтага хлопчыка. Ён будзе ляпіць казурку. Такую маленькую.

маленькую. Зусім малюсенькую... Ты зражумеў, Цэрэтэлі?!

Беласнежны «ЗАЗ-965» для вашых урачыстаў! (вяселле на 2—3 чалавекі, невялікая хаўтуры.)

— Доктар, я не магу дыхаць праз нос.

— Ну, тады дыхайце праз рот.

— Дзякуй. Колькі з мяне?

— 50 тысяч.

Калі падзяліць багацце некаторых міністраў або дпутатаў на іх зарплату, высветліцца, што яны жывуць па некалькі тысяч гадоў.

— Вовачка, гэта ты кінуў з акна ў завука прэзерватыў з вадою?!

— Не.

— А завуц цябе бачыў!

— Хлусіць, ён спінай стаў.

Крынічка

Рубрыку вядзе Валентына ШПЛЕЎСКАЯ, тэл. 285 88 81 № 42 (421)

ШТО ВЫ ВЕДАЕЦЕ ПРА КАТРАН?

Катран, можна сказаць, навічок сярод агароднінных культур. У дзікім выглядзе ён расце ў перадгор'ях Крыма і Кавказа. На смак катран амаль не адрозніваецца ад хрону, але мае больш мяккую кансістэнцыю, дае больш высокай ураджай і не «засмечвае» ўчастак. Карані ці іх кавалчкі вясной не адрастаюць, як у хрону.

Мясцістыя карані катрану ўжываюць у ежу ў сырым выглядзе, дабаўляюць у салаты, соусы, выкарыстоўваюць пры засолцы агародніны. З іх робяць вострыя прыправы, прычым маладыя лісты таксама ідуць у салаты.

У каранях расліны, таксама як у хроне, шыбулі, часнаку, утрымліваюцца каштоўныя рэчывы — фітанцыды, якія забяспечваюць шкідніцка-чароўных гатункаў з простымі і махровымі кветкамі. Марозаўстойлівыя і холадустойлівыя расліны вырошчваюць як шматгадовыя, двухгадовыя і як аднагадовыя. Большасць з іх служыць афармленнем клумбы ці рабаткі, яны цудоўна выглядаюць сярод камяняў і ў бардзюрах.

Некаторыя віды гваздзікоў цвітуць адзін раз у сезон, але асабліва папулярныя рамантантныя гатункі. Іх у залежнасці ад вышыні можна выкарыстоўваць для букетаў, як упрыгажэнне балконаў. Саме важнае — гэтыя расліны пераборлівыя і пры мінімальным доглядзе адорваюць пышнымі кветкамі.

Усе віды гваздзікоў лёгка размнажаюць насеннем, толькі дастаткова ведаць тэрміны, калі трэба іх высяваць. Двухгадовыя гваздзікі традыцыйна высяваюць у канцы мая ці ў першых чыслах чэрвеня, каб у жніўні паспець рассадзіць сянцы на клумбы. Экзэмпляры, саджаныя на градцы для дарошчвання, на пастаяннае месца (лепш з камом зямлі) перасаджаюць наступнай вясной. І альбы і маі адрадуць ступняй вясной. І альбы і маі адрадуць ступняй вясной. І альбы і маі адрадуць ступняй вясной.

Многія віды можна высяваць у красавіку і далей распіраваць у адкрыты грунт (альбо ў маі адрадуць ступняй вясной). І альбы і маі адрадуць ступняй вясной. І альбы і маі адрадуць ступняй вясной.

Многія віды можна высяваць у красавіку і далей распіраваць у адкрыты грунт (альбо ў маі адрадуць ступняй вясной). І альбы і маі адрадуць ступняй вясной. І альбы і маі адрадуць ступняй вясной.

Многія віды можна высяваць у красавіку і далей распіраваць у адкрыты грунт (альбо ў маі адрадуць ступняй вясной). І альбы і маі адрадуць ступняй вясной. І альбы і маі адрадуць ступняй вясной.

СЛЁЗЫ МАЦІ БОЖАЙ

Паводле старажытнай легенды, на месцы слёз, якія праліла Маці Божая над Ісусам Хрыстом, выраслі гэтыя цудоўныя кветкі — гваздзікі. Магчыма, таму яны сталі сімвалам мацярынскай любові, а ў некаторых краінах Амерыкі — эмблемай Дня Маці.

Ці можна ўвясць сённяшні кветнік без гваздзікоў? Яны надаюць саду урачыстасць і святочнасць. А які водар! Род гваздзікоў налічвае ад 300 да 400 відаў, выведзена мноства казачна-чароўных гатункаў з простымі і махровымі кветкамі. Марозаўстойлівыя і холадустойлівыя расліны вырошчваюць як шматгадовыя, двухгадовыя і як аднагадовыя. Большасць з іх служыць афармленнем клумбы ці рабаткі, яны цудоўна выглядаюць сярод камяняў і ў бардзюрах.

Некаторыя віды гваздзікоў цвітуць адзін раз у сезон, але асабліва папулярныя рамантантныя гатункі. Іх у залежнасці ад вышыні можна выкарыстоўваць для букетаў, як упрыгажэнне балконаў. Саме важнае — гэтыя расліны пераборлівыя і пры мінімальным доглядзе адорваюць пышнымі кветкамі.

Усе віды гваздзікоў лёгка размнажаюць насеннем, толькі дастаткова ведаць тэрміны, калі трэба іх высяваць. Двухгадовыя гваздзікі традыцыйна высяваюць у канцы мая ці ў першых чыслах чэрвеня, каб у жніўні паспець рассадзіць сянцы на клумбы. Экзэмпляры, саджаныя на градцы для дарошчвання, на пастаяннае месца (лепш з камом зямлі) перасаджаюць наступнай вясной. І альбы і маі адрадуць ступняй вясной. І альбы і маі адрадуць ступняй вясной.

мае ця ў першых чыслах чэрвеня, каб у жніўні паспець рассадзіць сянцы на клумбы. Экзэмпляры, саджаныя на градцы для дарошчвання, на пастаяннае месца (лепш з камом зямлі) перасаджаюць наступнай вясной. І альбы і маі адрадуць ступняй вясной. І альбы і маі адрадуць ступняй вясной.

Многія віды можна высяваць у красавіку і далей распіраваць у адкрыты грунт (альбо ў маі адрадуць ступняй вясной). І альбы і маі адрадуць ступняй вясной. І альбы і маі адрадуць ступняй вясной.

Многія віды можна высяваць у красавіку і далей распіраваць у адкрыты грунт (альбо ў маі адрадуць ступняй вясной). І альбы і маі адрадуць ступняй вясной. І альбы і маі адрадуць ступняй вясной.

Многія віды можна высяваць у красавіку і далей распіраваць у адкрыты грунт (альбо ў маі адрадуць ступняй вясной). І альбы і маі адрадуць ступняй вясной. І альбы і маі адрадуць ступняй вясной.

стракатыя сумесі, а замест махровых кветак распускаюцца аднарадныя.

Турэцкі гваздзік — расліна марозаўстойлівая, непапрабавальная да асветлення, ядронна цвіце і ў паўцені. Яна любіць шмочлачунны глебу, багатую на арганы, якая пралускае вільгата. У засушлівае надвор'е яе трэба паліваць.

З гатункаў аднагадовых гваздзікоў многім падабаецца Шабо. Такая расліна, да таго ж, і цвіце працягла перыяд. Сярод двухгадовых выдзяляецца галандская (садовая). Менавіта на другі год яна цвіце найбольш пышна. Часцей за ўсё гэтыя гваздзікі і іх гібріды выкарыстоўваюць на зрэзку, таму што яны выпускаюць высокія кветаносы з буйнымі кветкамі рознай афарбоўкі і махравасці. Гваздзік Грэнадзін добра развіваецца толькі на сонечным месцы, без праблем пераносіць засуху.

Гваздзік у астралогіі

Люды, які нарадзіліся з 3 па 22 верасня — сапраўдныя змагары за праўду. І гваздзік — іх кветка. У іх на першым месцы ідэалы, а ўжо потым асабісты інтарэс. Наваколныя да чалавека-Гваздзіка ставяцца з некаторай апалі, аднак прызнаюць яго сумленнасць і прычынаюцца. У сям'і Гваздзік — лідар. Да хатніх спраў

не працягла цікаваці, выключэнне — толькі тое, што звязана з кулінарыяй. Да другога «палавінкі» Гваздзік велімі патрабавальны, але з дастатковым узеамаразумення ў сям'і растуць павага і беражлівасць адносна.

Гваздзік для здароўя

Настой травы гваздзіка прымяняюць як процызалепны і бале-суцыяльны сродак. Гваздзік са-довыя валодае заспакаляльным, патагонным і кроваспыняльным дзеяннем, нармальнае работу сэрца. Пры галаўным боли, гала-вакружэнні і неўраўлі дамагае настой: 2 ч. л. свежых кветак на-стойваюць у 250 г кіпеню 20 хві-лін, працэдуваюць, астуджаюць і п'юць на 1 ст. л. 3-4 разы ў дзень за 15 хвілін да яды.

Каб не даймалі камары, можна праціраць скуру настоем гваздзі-ка 3 ст. л. сухой травы заліць 0,5 шклянкі кіпеню. Настойваць 5—6 гадзін, перыядычна ўстрысваюць. Затым трэба працэдуць.

НАРОД ЗАЎВАЖЫЎ

Калі верхавіні лісцевых дрэў паружавелі і ўзняліся ўвесь — маразы аслабеюць.

Рэдкія аблокі — да снага халоднага надвор'я, размешчаныя палосамі — да цяпла.

Калі вакол месяца з'явіліся два цымяныя чырванаватыя кольцы — будучы моцныя маразы.

Зоркі здаюцца бліскучымі — да марозу, дробнымі — да снегападу.

ЯК ЗАХОЎВАЦЬ ПЕРАПРАЦАВАНУЮ САДАВІНУ, ГАРОДНІНУ

Варэнні, кампоты, марынады можна захоўваць працягла час пры тэмпературы ад 0 да 20 градусаў у сухім, цёмным памяшканні (падвал, склеп), а таксама ў хатніх умовах. Кампоты і марынады ў шклянках слоіках нельга захоўваць пры мінусавай тэмпературы — слоікі могуць трэснуць, а пры замарзанні кампоты значна зніжаецца іх якасць. А варэнне на марозе можа зацукравацца. Нельга захоўваць кансервы і пры высокай тэмпературы (звыш 30 градусаў), калі печу і батарый цэнтральнага ацяплення. Не варта захоўваць кансервы і на святле — пры гэтых умовах губляюцца вітаміны, пагаршаецца якасць кансерваў.

КАРЫСЦЬ І ШКОДА АД ПОПЕЛУ

«Ці ёсць карысць ад попелу, атрыманага пры спаленні газет?» — такое пытанне задае Алена Пятроўна з Мінска.

Многія дачнікі думалі, што чым больш попелу паклаці ў зямлю, тым яна лепш. Таму паліць прынесеныя з лесу карчы, бытавы хлам, старыя газеты. Дык ці карысны такі попель? Аказваецца, што не ўвесь ён прыгодны для ўгнаення глебы. Пенапласт, поліэтылен, руберойд, гумавыя шыны, згараныя, атручаныя навакольнае асяроддзе такіячны рэчывы. Побач з такімі вогнішчамі нават знаходзіцца небяспечна, не толькі выкарыстоўваць іх попель. Попел ад спалення газет, глянцавых часопісаў таксама карысны не прынясе, бо ў ім многа свінцу, іншай ядавітай фарбы.

Попел патрэбны і карысны для раслін. У ім змяшчаюцца многія неабходныя для раслін па-жыўныя рэчывы. Багаты попель на фосфар і калій. Гэтыя жэчывы неабходныя для раслін элементаў асабліва многа ў попелу ад збож-

жавых культур (саломы), чароту, папараці. У попелу папараці змяшчаецца да 40 працэнтаў калію і амаль 10 працэнтаў фосфару. У попелу ад саломы пшаніцы і ячменю — ад 10 да 20 працэнтаў калію і 4—5 працэнтаў фосфару. Такія ж колькасці гэтых элементаў знаходзіцца ў попелу ад лістоў дубу. Травяныя расліны даюць больш попелу, чым драўніныя, яго больш атрымліваецца ад лісцевых парод, чым ад хвой-ных. Як правіла, у апальных лістах накопільваюцца шкідніцкія рэчывы. Таму іх рэкамендуецца спальваць. Пры гэтым попелу атрымліваецца не менш, чым пры спаленні травяністых раслін.

Каштоўным фосфарна-калійным угнаеннем лічыцца попель спаленых кашцей. Яго можна прымяняць пад усе садава-агародныя культуры замест суперфасфату, а таксама пад садовыя кветкі і расліны. Тарфяны попель змяшчае крыху фосфару і калію (па 1 працэце). Аднак гэты попель выклікае усплыванне глебы і пагаршае яе структуру.

У попелу знаходзіцца многа кальцыю, ад-сюль паходзіць яго ўласцівасць зніжаць кіслот-насць глеб. У сярэднім для кіслых глеб патрэбна 2-5 кг попелу на 10 кв. м зямлі. Уносіць попель можна па-рознаму: распыляць на градках, раз-ам з кампостам пад перакопку, прычым лепш гэта рабіць увосень. Можна і вясной, але як вы-ключэнне. Вопыт паказвае, што многа попелу патрабуецца пад кустакавыя і яблыні, таму, калі не ўнеслі ўвосень — абавязкова зрабіць гэта вясной. А ўвосень пад кожную плодую ра-сліну ўнісяць па вядры попель.

Попел прымяняецца, каб абараніць расліны ад ранніх веснавых замаразкаў і для бара-цьбы са шкіднікамі. Калі вакол раслін насыпаць невысокімі валамі попель, то ні адзін сляінак не прабярацца. Гэты спосаб асабліва ўдачны для пасадкаў і раслінкаў. Для барацьбы з усемагчы-мымі дробнымі насаскомымі (блошкамі, тлв'і г.д.) можна прыгудрыць расліну дробным попелам або апрацаваць попельна-мыльным растварам.

СЁННЯ

Месяц
Апошняя квадра 18 снежня.
Месяц у сузор'і Льва.

Сонца	Усход	Заход	Даўжыня дзя
Мінск	9.22	16.47	7.25
Віцебск	9.19	16.29	7.10
Магілёў	9.12	16.37	7.25
Гомель	9.00	16.42	7.42
Гродна	9.35	17.04	7.29
Брэст	9.27	17.13	7.46

Імяніны
Пр. Андрэя, Антона, Апанаса, Івана, Сцяпана, Сяргея, Уладзіміра.
К. Марыі, Ніны, Хрысціны, Віктара.

НАДВОР'Е на заўтра

Геамагнітныя узрушэнні

Віцебск	737мм р.в.с.с.	+2...+5°C
Гродна	737мм р.в.с.с.	-1...+1°C
Мінск	737мм р.в.с.с.	+2...+4°C
Магілёў	738мм р.в.с.с.	+1...+3°C
Брэст	725мм р.в.с.с.	+2...+4°C
Гомель	740мм р.в.с.с.	+3...+5°C

Абзначэнні:
— німа прыкметных геамагнітных узрушэнняў
— невялікія геамагнітныя узрушэнні
— слабая геамагнітная бура

...і сусветзі!

Варшава	+1...+5°C	Ніж	+1...+8°C	Рыга	0...+2°C
Вільнюс	+2...+4°C	Масква	+1...+5°C	С.-Пецярбург	+1...+3°C

15 снежня

1850 год — нарадзіўся (г. Магілёў) Мікалай Канстанцінавіч Судзілоўскі, рэвалюцыйна-народнік, дзвёх міжнароднага рэвалюцыйна-нара руху, вучоны-натураліст, доктар меды-цыны. Удзельнічаў у народніцкім руху ў Расіі, вёў рэвалюцыйную прапаганду сярод рабочых і сялян ва Украіне і Палесся. З канца 1874 года — у Бухары, адзін з арганізатараў сацыялістычнага руху Румыніі, значна паўплываў на развіццё рэвалюцыйна-га руху ў Балгарыі. З 1881 года жыве ў краінах Заходняй Еўропы, удзельнічае ў выданні і распаўсюджванні рэвалюцыйнай літаратуры, быў блізка да групы «Візытацыйнае праца». З 1887-га — у ЗША, дзе займаўся медыцынай і публі-цыстыкай. З 1892 года — на Гавайскіх астравах, стварыў «партыю незалеж-ных» і стаў яе лідарам, у 1900 годзе абраны членам сената, у 1901-м стаў прэзідэнтам Гавайскай рэспублікі. З 1903 года — у Кітаі, спрабаваў здзейсніць напад на Акатуйскую турму ў Забайкаллі і вызваліць палітвязняў. У руска-японскую вайну 1904-05 гадоў у Японіі вёў рэвалюцыйную прапаганду сярод рускіх ваеннапалонных, адкрыў для іх тры школы, выдаваў рускія газеты і часопісы.

Аўтар работ па медыцыне, хіміі, філасофіі, сацыялогіі, геаграфіі. З яго імем звязаны дасягненні ў галіне хірургіі, тэорыі сухоты і іншых хвароб. Судзілоўскі — першы падарожнік, географ, які пазнаёміў чытачоў з флорай і фаўнай астравоў цэнтральнай часткі Ціхага акіяна. Памер у 1930 годзе.

37 год — нарадзіўся рымскі імператар Клаўдзій Цэзар Нерон. Ён лічыў сябе вярхімі акцёрам. Дакарачы яго спектаклю абсыпаны ружамі і залітыя крывёй нывінных ахвяр. Неапап узыргнуў ад зямлятрус у час ягонага дзюбу на сцэне. Апафеозам новай трагедыі стаў падпалены Рым. Яго гараскопы правдвалі свету жак і гора. Яго ахвярамі сталі блізкія сваякі, родная маці, дзве жонкі, апосталы Пётр і Павел, пісьменнік Пятроніі і філосаф Сенека. Чорны геній чалавечтва, ліцызда і крывадушнік. Рым не радаваўся нараджэнню гэтага акцёра. Рым чакаў яго смерці.

«Хто не нарадзіўся пэтам, той ніколі ім не будзе».

Валерый Брусаў (1873—1924), рускі пэат.

«ГУЛЯЕМ СВЕЧКУ»

На працягу шэрагу апошніх гадоў мы расказвалі пра найбольш значныя святы беларускага народнага календара і сямейна-родзавыя абрады. Аднак апошнім часам Магілёўская вобласць радуе такімі незвычайнымі адкрыццямі, з якімі мы не сутыкаліся ў іншых рэгіёнах Беларусі.

● За назвай «Свечка» хаваецца адзін з найчужэйшых феноменаў беларускай этнакультурнай традыцыі, які аб'яднаў вакол сябе ўстойлівае згуртаванне людзей, складаны шматдзёны абрад і выключна на сваёй рытуальнай значнасці атрыбуцы.

● У розных мясцінах Беларусі мы сутыкнуліся з існаваннем так званых «саюзаў», якія аб'ядноўваліся вакол Мікольскай, Варвараўскай, Благавешчанскай свечак, у гонар роўнаапосталыяў Пятра і Паўла. У Веткаўскім раёне «Свечку» гулялі на Ушэсце (нашыв на шостым пасля Вялікадня тыдні) адначасова з абрадам «Ваджонне і пахаванне Стралы».

● Кожнае згуртаванне распаўсюла сваю стратэгію існавання саюза, вызначала свайго патрона-ахоўніка і ў адпаведнасці з гэтым акрэсліла часавую прымержаванасць правядзення гаючых абрадавых падаў. Аднак гаючый ідэяў захаваўнасці сучаснага саюза высокаўзроўня з'яўляецца перасцярога ад любові і дапамога ў падтрымцы дабрабыту. У 2006 г. мы загіралі абрад «Вынас свечкі» на Гомельшчыне. У 2009 г. сталі сведкамі правядзення абраду «Варвараўска свечка» ў в. Басценавічы Мясціслаўскага раёна. А 19 снежня 2010 г. нас запрасілі на «гуляне Мікольскай свечкі» ў в. Чарыны Шклоўскага раёна.

● У в. Чарыны на гэты час існуе тры «свечкі», вакол якіх згуртаваны калектывы людзей. У адным колькасць удзельнікаў складае больш за 20 чалавек, у другім — каля 15, а ў трэцім — засталася толькі пяцёрка. На жаль, сённяшнія удзельнікі згуртаванняў не могуць дакладна патлумачыць, якім было існаванне «Свечкі» на пачатку 20 ст., а таксама хто стаў каля вытокаў утварэння гэтых саюзаў. Яны ў адзін голас гаварылі аб тым, што сучасны склад гуртоўцаў сфарміраваўся ў перадаванні час, «яшчэ калі жылі на хутарках». А там, як правіла, у адну «свечку» паядноўвалася тры, чыне сядзібы былі бліжэй.

● Пра даўнасны ўзнікненне абраду «Свечка» дакладных звестак не існуе, аднак, на наш погляд, заслужваюць увагі словы, якія фактычна сталі фразеалагізмам. Гаспадыня адной «Свечкі» адказала: «Дзяды гулялі, прададзі... Яшчэ прададзі гэта было».

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.
(Працяг будзе).